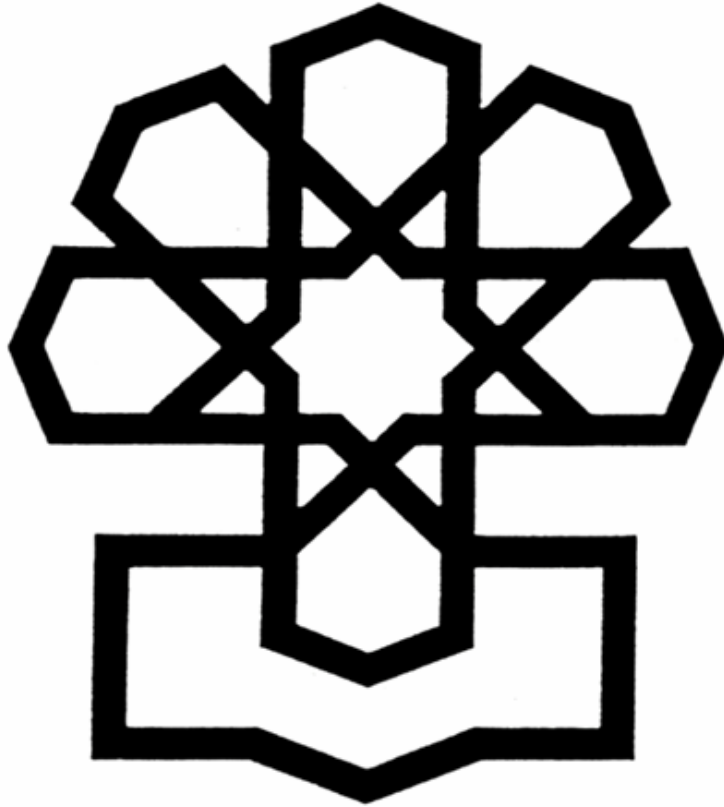

()

:

:

:

۱. مشاهده ماده واحده و احكام تبصره‌ها ۶
۲. جستجو در متن تبصره‌ها ۷
۳. دسترسی به ارجاعات قانونی تبصره‌ها ۹
۴. دسترسی به گزارش تفریح بودجه ۱۰
۵. دسترسی به آیین نامه‌های اجرایی ۱۰
۶. امکان چاپ متن تبصره‌ها و ارجاعات قانونی ۱۰

()

()
()

۱. صفحه بر حسب بخش، بند اجزاء ۱۷
۲. صفحه مقایسه درآمدها در سنوات مختلف ۱۹
۳. صفحه بر حسب دستگاه و ردیف ۲۰
۴. صفحه شاخصها و مقایسات ۲۲

۳۲	۱. صفحه بر حسب امور، فصول و برنامه‌ها
۳۶	۲. صفحه مقایسه اعتبارات چند سال بر حسب امور، فصول و برنامه‌ها
۳۸	۳. صفحه بر حسب دستگاه و برنامه
۳۹	۴. صفحه مقایسه اعتبار چندسال بر حسب دستگاه و برنامه
۴۰	۵. صفحه بر حسب ردیف های متفرقه
۴۱	۶. صفحه شاخص‌ها

()

۴۷	۱. صفحه جستجو
۴۸	۲. صفحه شاخص‌ها و مقایسات

۵۷	۱. صفحه نمایش اطلاعات و جستجو
۶۰	۲. صفحه شرکت‌ها

بودجه‌ریزی در بخش عمومی ناظر بر پیش‌بینی منابع و مصارف مالی برای انجام مأموریت‌ها و وظایف دولت است. در این تعریف، اطلاعات بودجه‌ای بازتاب مالی و اعتباری تصمیم‌های اجرایی و محدوده بودجه‌ریزی مرادف یا منطبق با چارچوب فعالیت‌های دولت است. از سوی دیگر، جایگاه دولت و انتظارات اجتماعی از آن، متأثر از نظام‌های ارزشی حاکم و پیشینه تاریخی حکومت است، هرچند که ماهیت درآمدهای عمومی و چگونگی دسترسی دولت‌ها به منابع مالی و نیز حدود مشارکت افراد جامعه در تامین این منابع، نقش پر اهمیتی دارد^۱.

به رغم اهمیت موضوعات مزبور و گذشت نزدیک به یک قرن از پیشینه بودجه‌ریزی در ایران، مباحث مربوط به آن هم در بین عموم مردم و هم در مجامع کارشناسی مهجور است. این امر دلایل گوناگونی دارد از جمله عدم تحول در نحوه سازماندهی و مدیریت تهیه و اجرای بودجه، عدم وابستگی منابع دولت به اقتصاد ملی (تامین منابع مالی از طریق صادرات نفت)، عدم اشاعه دانش مالییه عمومی از طریق آموزش‌های دانشگاهی و

یکی از نمودهای مشکلات بودجه‌ریزی در ایران نحوه تهیه و تنظیم صورت‌های بودجه‌ای و قالب‌های اطلاعاتی ارائه شده در آن است. این برش‌ها و قالب‌های اطلاعاتی همچون واژگانی اختصاصی به ادبیات بودجه‌ای شکل می‌بخشند و راه‌های درک بودجه را همواره می‌سازند. به رغم حجم انبوه اسناد بودجه‌ای که هر سال توسط دولت به مجلس شورای تقدیم می‌شود، به دلیل نارسایی‌های موجود در برش‌های اطلاعاتی و مبانی قانونی، استفاده از این اسناد با دشواری‌های متعدد رو به رو می‌باشد به گونه‌ای که یافتن اعداد و ارقام مورد نظر و تهیه گزارش‌های بسیار ساده، خود به کسب و کاری تخصصی تبدیل شده است.

از سال ۱۳۸۰ مرکز پژوهش‌ها اقدام به تهیه لوح فشرده حاوی اطلاعات بودجه کل کشور نمود. هدف اصلی از تهیه این لوح، فراهم‌نمودن امکان دسترسی آسان به اقلام مورد نیاز و امکان پذیرنمودن مقایسه ارقام در طی یک دوره زمانی معین است. اگرچه به دلیل تغییر تداوم در برش‌های اطلاعاتی (از جمله جداول بودجه‌ای)، تهیه یک نرم افزار با ویژگی‌های فنی معمول با دشواری رو به رو می‌باشد اما تلاش شده است که تا حد ممکن این امکان فراهم آید. به رغم تمام ساده‌سازی‌های انجام‌شده، در استفاده از « « بعنوان » »، استفاده‌کننده باید تا حدودی با مفاهیم بودجه‌ای آشنا باشد.

در این راهنما تلاش شده است تا استفاده‌کنندگان با مفاهیم بودجه‌ای آشنا شده و سپس بتواند از امکانات لوح حداکثر استفاده را بنماید. با توجه به نیازهای متنوع استفاده‌کنندگان، ارسال نظرات کارشناسان می‌تواند ما را در ارتقاء امکانات نرم‌افزار یاری می‌رساند.

۱۱- شبیری‌نژاد، علی اکبر؛ «مبانی نظری بودجه و بودجه‌ریزی»؛ بودجه ریزی در ایران (مسائل و چالش‌ها)؛ دفتر مطالعات برنامه و بودجه، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ۱۳۸۱.

-
-
- ()
-
-
- ()
-
-
- ()
-

بودجه کل کشور در یک ماده واحده و چندین تبصره تنظیم می‌شود. ماده واحده موضوع انشای حقوقی بودجه و چگونگی تفکیک و تمیز قسمت‌های مختلف تصویبی و اطلاعی و همچنین معرفی پیوست‌های سند بودجه است. متن ماده واحده که هر سال تقریباً بدون تغییر تکرار می‌شود، با تفاوت اندکی، همان متن ماده یک قانون محاسبات عمومی کشور (مصوب ۱۳۶۶) است، که بودجه را متشکل از سه قسمت بودجه عمومی، بودجه شرکت‌ها و بانک‌های دولتی و بالاخره بودجه مؤسساتی می‌شناسد که تحت عنوانی غیر از عناوین فوق در بودجه کل کشور منظور می‌شوند. در ماده واحده قوانین سال‌های اخیر، بودجه کل کشور از دو قسمت بودجه عمومی و بودجه شرکت‌ها و بانک‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت تشکیل می‌شود. لازم به ذکر است که در قانون بودجه سال ۱۳۸۲ برای اولین بار طی سه دهه اخیر، علاوه بر اطلاعات فوق، در متن ماده واحده حکمی درباره میزان کسری بودجه و نحوه تأمین آن نیز درج گردیده است.

تبصره‌ها در اصل احکامی درباره اخذ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار (احکام درآمدی) و نحوه هزینه اعتبارات (احکام هزینه‌ای) هستند. در واقع، تبصره‌ها مجوزهایی در مورد نحوه اخذ برخی درآمدها یا تغییر در مجوزهایی در مورد نحوه اخذ برخی درآمدها یا تغییر در مجوزها، همچنین مجوزهایی در مورد نحوه مصرف و یا اجازه مصرف برخی هزینه‌ها هستند. (گرچه در عمل تبصره‌ها از کارکرد اصلی خود دور شده و محلی برای قانونگذاری شده‌اند). با توجه به کوتاه بودن مراحل تصویب احکام (براساس آیین‌نامه داخلی مجلس بررسی لایحه بودجه یک شوری است)، سهولت پیشنهاد و اعتبار حقوقی سالانه احکام، دستگاه‌های اجرایی تمایل دارند مشکلات قانونی خود را از طریق احکام تبصره‌های بودجه رفع کنند. در سال ۱۳۸۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور حسب تکلیف تبصره ۴۸ قانون بودجه سال ۱۳۸۰، پاره‌ای از احکام تبصره‌های قوانین بودجه را که ظرف چند لایحه بودجه کل کشور تکرار شده و جنبه دائمی پیدا کرده بود، تحت عنوان «تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت» جمع‌آوری و در قالب لایحه‌ای به مجلس ارائه کرد که با اضافه شدن احکامی دیگر در مجلس با همین نام به تصویب رسید.

احکام تبصره‌ها معمولاً در قالب (تبصره- موضوع) و (تبصره- بند- جزء) قابل شناسایی هستند. تا قبل از سال ۱۳۸۱، احکام تبصره‌های بودجه در قالب تبصره‌های متعدد تنظیم می‌گردید و نه تنها فاقد عنوان موضوعی بود، بلکه ترتیب آن‌ها نیز از نظم خاصی پیروی نمی‌کرد. هر چند که به صورت عرفی جایگاه بعضی از احکام و موضوعات در برخی از تبصره‌ها دائمی شده بود. به عنوان مثال احکام مربوط به سیاست‌های پولی و ارزی در تبصره ۲۹، احکام مربوط به تسهیلات تکلیفی در تبصره ۳ یا احکام مربوط به مناطق محروم در تبصره ۶. از سال ۱۳۸۱ لوایح بودجه با تعداد تبصره کم‌تر (۲۳ تبصره یا ۲۱ تبصره) و در قالب تبصره- موضوع و احکام داخل هر تبصره بر اساس بند و جزء آرایش یافته‌اند. در این آرایش احکام تبصره‌های بودجه سنوات قبل که در تبصره‌های متعدد پراکنده بودند به شکل مدون‌تری در زیر یک عنوان و در قالب یک تبصره و بندها و اجزای آن تنظیم شده‌اند. به عنوان مثال احکام مربوط به امور دفاعی در تبصره ۹، احکام مربوط به امور انرژی در تبصره ۱۲ و غیره.

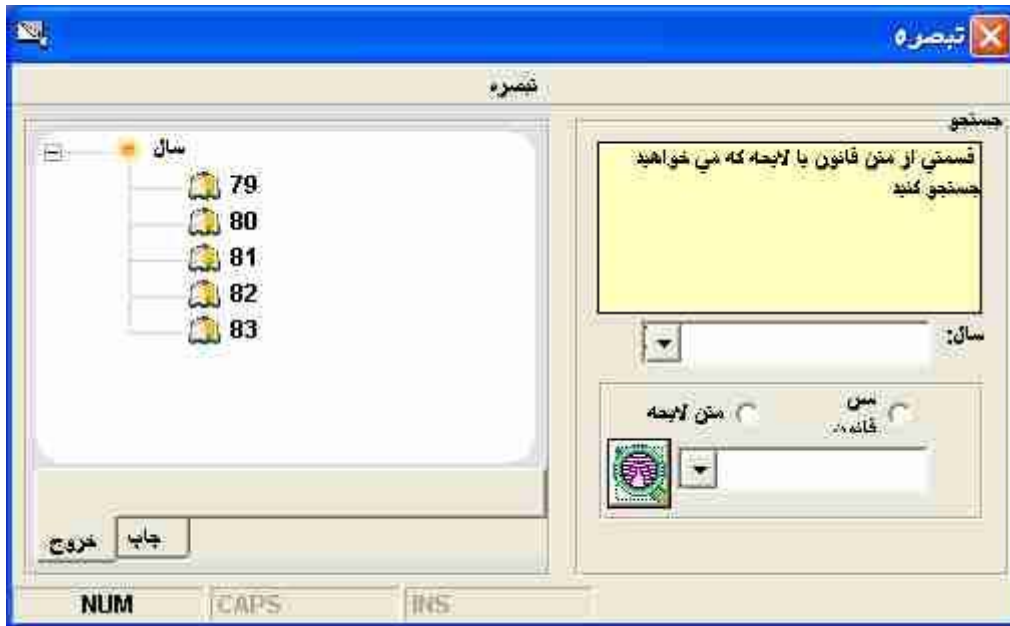

- مشاهده ماده واحده و احکام تبصره‌ها از طریق ساختار درختی؛
- جستجو در متن تبصره‌ها؛
- دسترسی به ارجاعات قانونی تبصره‌ها و فهرست ردیف درآمدی و ردیف هزینه‌ای هر دستگاه اجرایی؛
- دسترسی به گزارش تفریغ بودجه (تفریغ بودجه سالهای ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰)؛
- دسترسی به آیین نامه اجرایی تبصره‌ها؛
- امکان چاپ متن تبصره‌ها و ارجاعات قانونی.

()

در صفحه اول نرم افزار ، ماده واحده و تبصره‌های بودجه در سنوات مختلف از طریق فشار دادن دکمه «ماده واحده و تبصره‌ها» مطابق شکل زیر در دسترس است .

با کلیک روی علامت (+) سمت چپ صفحه، سال‌های موجود قابل مشاهده است. با کلیک بر روی هر یک از سال‌ها ، زیر مجموعه تبصره‌های سال مورد نظر نشان داده می‌شود. همانند قبل با یک بار کلیک بر روی تبصره‌ها، علامت جمع ظاهر می‌شود که با کلیک بر روی آن زیر مجموعه بندهای آن نشان داده می‌شود. انتخاب هر یک از بندها و سپس کلیک روی علامت جمع کنار آن، گزینه‌های قانون یا لایحه ظاهر می‌شود. با انتخاب هر یک از این دو و سپس مشخص نمودن شماره تبصره یا هر یک از بندهای آن مفاد آن تبصره یا بند در صفحه نمایش قابل مشاهده است.

سیستم داده کاوی اطلاعات بودجه به دو طریق امکان جستجو را فراهم می‌کند:

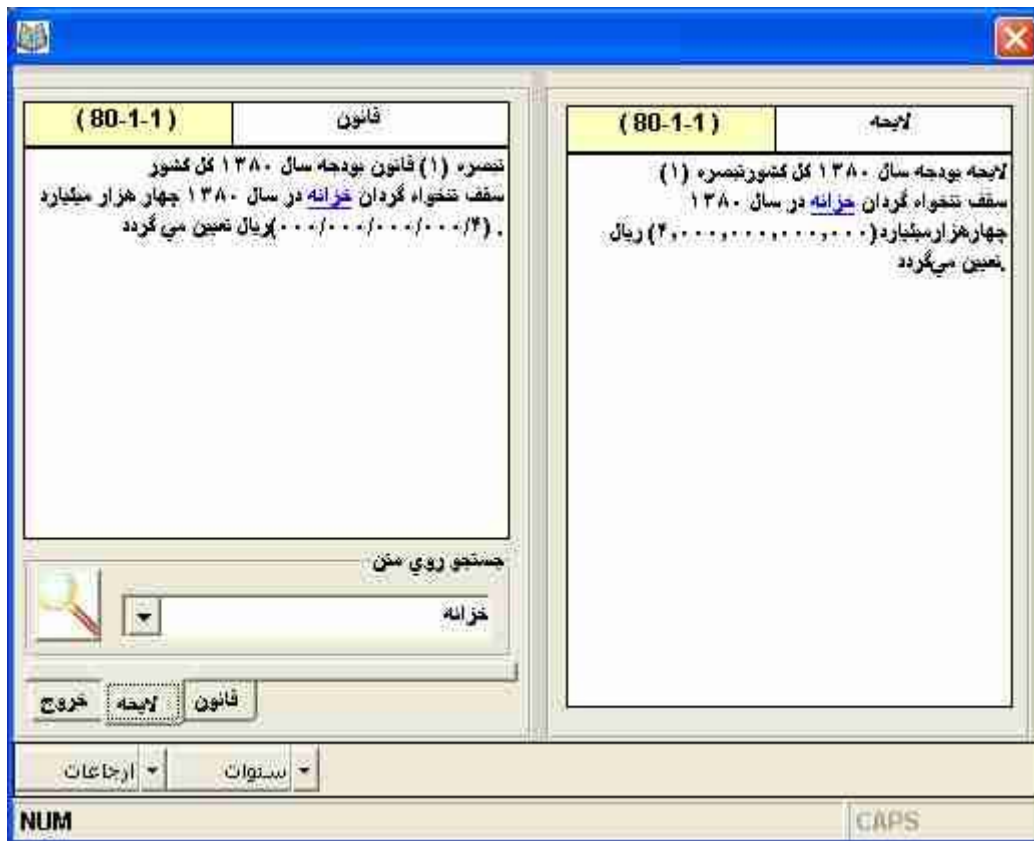
(در این حالت در سمت راست صفحه تبصره‌ها (قسمت جستجو) ابتدا در کادر سال، سال مورد نظر را انتخاب می‌کنیم. سپس برحسب مقصد جستجو یکی از دو گزینه متن قانون یا متن لایحه را در پایین کادر سال انتخاب می‌کنیم. در گام بعدی واژه مورد نظر را در کادر مربوطه وارد کرده و با کلیک بر روی علامت ذره بین که نشانه جستجو است، فرمان جستجو صادر می‌شود. نتایج جستجوی کلی در کادر پایین صفحه بر حسب موضوع، بند، شماره تبصره و سال ظاهر می‌شود. با یک بار کلیک بر روی هر یک از موارد، صفحه جدیدی ظاهر می‌شود که حاوی اطلاعات مربوط به متن تبصره (در قسمت بالای کادر)، جستجو روی متن، گزینه‌های قانون، لایحه، خروج، سنوات و ارجاعات است.

(این گزینه امکان جستجو در متن انتخابی حاصل از جستجوی کلی را فراهم می‌کند. بدین منظور واژه مورد نظر را در کادر مربوطه وارد کرده و با کلیک بر علامت ذره بین کنار کادر، فرمان جستجو را وارد می‌کنیم. نتایج جستجو (ضمن آبی‌رنگ شدن واژه مورد نظر) ظاهر خواهد شد.

اگر متن انتخابی لایحه باشد، با فشردن گزینه قانون، متن قانون همان شماره بند در کنار متن لایحه ظاهر می‌شود. لازم به ذکر است که به دلیل تغییراتی که در ترتیب قرار گرفتن شماره بندهای تبصره‌ها در هنگام تصویب لایحه بودجه ایجاد می‌شود و با توجه به منطوق برنامه‌نویسی که براساس شماره بند تنظیم شده است، ممکن است متن بند لایحه با متن بند قانون متفاوت باشد.

با کلیک بر روی علامت ▼ در کنار گزینه سنوات، سابقه حکم تبصره‌ای مورد نظر در تبصره‌های سنوات قبل (در صورت وجود)، قابل مشاهده است.

اگر در متن حکم تبصره به ماده‌ای از قوانین و مقررات، ردیف درآمدی یا ردیف هزینه‌ای اشاره شده باشد از طریق کلید ارجاعات، این موارد قابل دستیابی است. متن کامل این ماده از قانون از طریق کلیک بر روی گزینه ارجاعات، در صفحه جدیدی قابل مشاهده است.

اگر تعداد ارجاعات قانونی متن تبصره بیش از یک مورد باشد، در پایین متن ارجاع با کلیک بر روی علامت فلش ارجاعات بعدی نیز قابل مشاهده است. با کلیک بر روی علامت چاپگر (چاپ) امکان چاپ کردن ارجاعات برحسب تعداد وجود دارد. در صورتی که تبصره دارای گزارش تفریغ باشد (در قسمت تفریغ بودجه توضیح داده می‌شود) کلید تفریغ فعال می‌شود که با کلیک بر روی آن صفحه جدیدی ظاهر می‌شود که حاوی گزارش تفریغ بودجه است.

در سمت راست صفحه ارجاعات، در صورتی که در متن تبصره به ردیف درآمدی یا هزینه‌ای اشاره شده باشد، کد ردیف و نام ردیف به تفکیک درآمدی و هزینه‌ای ظاهر می‌شود و در برخی موارد نام و کد دستگاه‌های اجرایی مرتبط با تبصره در قسمت پایین صفحه نمایش داده می‌شود.

با توجه به این که گزارش تفریغ بودجه همواره با دو سال وقفه زمانی قابل ارائه است، لذا فقط دسترسی به گزارش تفریغ بودجه سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ امکان‌پذیر است. برای مشاهده گزارش تفریغ هر یک از تبصره‌های سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰، روی تبصره انتخابی کلیک راست کرده و در کادر ظاهر شده گزینه تفریغ را انتخاب می‌کنیم. با انتخاب گزینه تفریغ و کلیک روی آن صفحه جدید ظاهر می‌شود که حاوی گزارش تفریغ تبصره مورد نظر بر حسب بندهای آن است. با کلیک بر روی هر یک از بندها می‌توان گزارش تفریغ آن بند را مشاهده کرد.

بعضی از احکام تبصره‌ها آیین‌نامه اجرایی دارند. آیین‌نامه‌های اجرایی در واقع ضوابط اجرایی و جزئیات و موارد قابل شرح در مورد احکام تبصره‌ها هستند. به مانند تفریغ بودجه، با کلیک راست روی بند تبصره انتخابی و انتخاب گزینه آیین‌نامه (در صورت وجود) صفحه جدیدی ظاهر می‌شود که حاوی آیین‌نامه اجرایی است.

برای چاپ متن تبصره‌ها کافی است روی بند تبصره انتخابی کلیک راست کرده و گزینه چاپ را انتخاب کنیم. برای چاپ ارجاعات قانونی نیز بعد از باز کردن صفحه ارجاعات با کلیک بر روی علامت چاپگر امکان چاپ ارجاعات قانونی وجود دارد.

()

:

-
-

:

(

(

« »

« »

۱- درآمد عمومی: درآمدی است که توسط دستگاه‌های اجرایی به واسطه قانون وصول و به خزانه دولت واریز می‌شود و موارد تخصیص آن در حیطه اختیارات دولت است.

۲- درآمد اختصاصی: درآمدی است که توسط دستگاه‌های اجرایی به واسطه قانون وصول می‌شود و به خزانه دولت واریز می‌شود و دستگاه اجرایی واریزکننده درآمد اختصاصی به خزانه، می‌تواند با تعیین برنامه‌های مشخص و تصویب قانونگذار از این درآمد در سال بعد (علاوه بر تخصیصی که از محل درآمدهای عمومی صورت می‌گیرد) استفاده کند و در صورتی که هزینه‌های اختصاصی از درآمدهای اختصاصی دستگاه کمتر باشد مازاد درآمدهای اختصاصی در خزانه دولت باقی می‌ماند.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

در این طبقه بندی درآمدها در سطوح مختلفی طبقه بندی می شوند که عبارتند از بخش، بند (زیر مجموعه بخش) و جزء (زیر مجموعه بند).^۴ ارتباط این سطوح را می توان به شکل زیر نشان داد:

			زیر جز ۱	جز ۱	بند ۱	بخش ۱
			زیر جز ۲			
			⋮			
			زیر جز ۱	جز ۲	⋮	
			زیر جز ۲			
			⋮			
					بند ۲	
					⋮	

قبل از تشریح ساختار درآمدها برحسب بخش، بند و اجزا، لازم به ذکر است که درآمدها در این قالب اطلاعاتی بعد از سال ۱۳۸۱ به گونه ای متفاوت طبقه بندی گردیده است. بر همین اساس برای استفاده از اسناد بودجه سال های مختلف هر دو ساختار به طور اختصار بیان می شود.

در ساختار جدید منابع برحسب بخش، بند و اجزا به ۹ بخش تقسیم شده اند که عبارتند از:

بخش اول) درآمدهای مالیاتی (کد ۱۰۰۰۰۰ تا ۱۹۹۹۹۹)

بخش دوم) کمک های اجتماعی (کد ۲۰۰۰۰۰ تا ۲۹۹۹۹۹)

بخش سوم) کمک های بلاعوض (کد ۳۰۰۰۰۰ تا ۳۹۹۹۹۹)

بخش چهارم) درآمدهای حاصل از مالکیت دولت (کد ۴۰۰۰۰۰ تا ۴۹۹۹۹۹)

بخش پنجم) درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا (کد ۵۰۰۰۰۰ تا ۵۹۹۹۹۹)

بخش ششم) درآمدهای حاصل از جرائم و خسارات (کد ۶۰۰۰۰۰ تا ۶۹۹۹۹۹)

بخش هفتم) درآمدهای متفرقه (کد ۷۰۰۰۰۰ تا ۷۹۹۹۹۹)

بخش هشتم) واگذاری دارایی های سرمایه ای (کد ۸۰۰۰۰۰ تا ۸۹۹۹۹۹)

بخش نهم) واگذاری دارایی های مالی (کد ۹۰۰۰۰۰ تا ۹۹۹۹۹۹)

۱. از آن جا که در اطلاعات موجود در طبقه بندی برحسب بخش، بند و اجزا ردیف هایی هستند که در قالب هیچ کدام از سه سطح مذکور قرار نگرفته و زیر مجموعه اجزا قرار می گیرند، لذا در این نرم افزار، این ردیف ها به عنوان زیر جزء در نظر گرفته شده است.

در این ساختار منابع دولت به ۷ بخش طبقه‌بندی می‌شدند:

بخش اول) درآمدهای مالیاتی (کد ۱۰۰۰۰۰ تا ۱۹۹۹۹۹)

بخش دوم) درآمد نفت و گاز (کد ۲۰۰۰۰۰ تا ۲۹۹۹۹۹)

بخش سوم) درآمد حاصل از انحصار و مالکیت دولت (کد ۳۰۰۰۰۰ تا ۳۹۹۹۹۹)

بخش چهارم) درآمد حاصل از خدمات و فروش کالا (کد ۴۰۰۰۰۰ تا ۴۹۹۹۹۹)

بخش پنجم) حق بیمه، کمک‌های دریافتی، دریافت‌های انتقالی و متفرقه (کد ۵۰۰۰۰۰ تا ۵۹۹۹۹۹)

بخش ششم) اصل و بهره وام‌ها و سود حاصل از سرمایه‌گذاری دولت در داخل و خارج از کشور (کد ۶۰۰۰۰۰ تا ۶۹۹۹۹۹)

بخش هفتم) سایر منابع تأمین اعتبار (کد ۷۰۰۰۰۰ تا ۷۹۹۹۹۹)

لازم به ذکر است که طبقه‌بندی‌های معمول در گروه درآمدها فاقد تعریف‌های مشخص و قطعی است و در نتیجه این امکان وجود دارد که اقلام درآمدی با ماهیت‌های مشابه، زیر سرفصل‌های مختلف منظور شود. به عنوان نمونه، درآمد حاصل از واگذاری سهام شرکت‌های دولتی در بودجه سال ۱۳۷۸، هم در بخش دریافت‌های انتقالی و درآمدهای متفرقه منظور شده است و هم در بخش انحصارات و مالکیت‌های دولت. یا به رغم حکم ماده ۱۲ قانون محاسبات عمومی کشور که به موجب آن منابعی تحت عنوان وام و انتشار اوراق قرضه یا عنوان‌های مشابه در بودجه، باید زیرعنوان سایر منابع تأمین اعتبار منظور می‌شد و درآمد به حساب نمی‌آمد، منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت در سال ۱۳۷۶ یا وصولی از محل تسهیلات خارجی در سال ۱۳۷۸ در بخش‌های درآمدی بودجه منظور شده است.

-
-
-
-
-

درآمدهای پیش‌بینی شده بودجه عمومی دولت توسط دستگاه‌های اجرایی متعددی وصول می‌شود. در طبقه‌بندی این درآمدها برحسب دستگاه و ردیف، هر کدام از اقلام درآمدی ذیل ردیف‌های مشخصی توسط دستگاه‌های وصول‌کننده قرار گرفته است. لازم به ذکر است که این طبقه‌بندی قبل و بعد از سال ۱۳۸۱ تغییر نکرده است و لذا امکان مقایسه سال‌های مختلف وجود دارد.

- امکان جستجو بر اساس شماره طبقه بندی عنوان و بخشی از عنوان ردیف های درآمدی؛
- نمایش درختی درآمدها بر اساس بخش بند اجزاء و زیرجزءها؛
- نمایش دسته بندی شده درآمدها؛
- امکان انتخاب چندگانه کلیه ردیف های درآمدی و محاسبه جمع هر یک از فیلدهای درآمد عمومی و اختصاصی؛
- انتخاب چندگانه و محاسبه بر روی ردیف های دستگاهها؛
- امکان مقایسه درآمدها بر اساس سالها و فیلدهای انتخابی به تفکیک بخش، بند و ردیفها؛
- نمایش نمودار تغییرات دستگاهها در یک دوره زمانی؛
- نمایش نمودار تغییرات بخش های درآمدی در یک دوره زمانی؛
- نمایش نمودار تغییرات بندهای درآمدی در یک دوره زمانی؛
- نمایش نمودار تغییرات ردیفهای درآمدی در یک دوره زمانی؛
- امکان محاسبه رشد ردیف های درآمدی در دو سال انتخابی؛
- امکان انتقال نتایج جستجوها به Excel؛
- امکان چاپ شاخصها و مقایسات و انتقال نتیجه به کلیه محیطهایی که قابلیت نمایش داده دارند؛
- نمایش مأخذ قانونی ردیف های درآمدی ذیل هر دستگاه.

:

براساس مطالبی که پیرامون طبقه بندی جدید و قدیم درآمدها برحسب بخش، بند و اجزا بیان شد، باید توجه کرد که در طبقه بندی جدید بخش های درآمدی دچار تغییر و تحولات بسیاری شده اند. لذا بدون انجام تغییرات لازم در ساختار قدیم درآمدها برحسب بخش، بند و اجزا امکان مقایسه بخش ها در سال های مختلف وجود ندارد، به عنوان مثال در ساختار قدیم بخش دوم مربوط به درآمد نفت و گاز بود اما در ساختار جدید بخش دوم کمک های اجتماعی است. یکی از قابلیت های نرم افزار این است که در صورت نیاز کاربر به انجام مقایسه، اطلاعات مربوط به ساختار قدیم، برحسب طبقه بندی جدید در آن بازنمایی شده است و امکان مقایسه را میسر کرده است. یعنی اگر کاربر بخواهد بخش دوم (کمک های اجتماعی) بودجه ۱۳۸۳ را با ردیف های متناظر در سال های مختلف مقایسه کند، نرم افزار امکان آن را در اختیار کاربر قرار می دهد. لازم به ذکر است که محدوده زمانی پوشش داده شده برای استفاده از این قابلیت تا سال ۱۳۷۹ است و سال های قبل از ۱۳۷۹ در ویرایش های بعدی اضافه خواهد شد.

برای دستیابی به اطلاعات مربوط به منابع، پس از وارد شدن به سیستم، کاربر می‌باید بر روی صفحه «منابع بودجه عمومی دولت - درآمدها» کلیک نماید تا وارد قسمت درآمدها شود. پس از ورود به این بخش، بسته به اطلاعات مورد نیاز، کاربر قادر به انتخاب چهارصفحه خواهد بود که عبارتند از:

الف) برحسب بخش، بند و اجزا؛

ب) برحسب دستگاه و ردیف؛

ج) مقایسه درآمدها بین سنوات مختلف؛

د) شاخص‌ها و مقایسات.

« - »

The screenshot shows a software interface for comparing revenues. At the top, there are tabs for 'مقایسه درآمدهای سنوات مختلف', 'برحسب بخش و بند و اجزا', 'بر حسب دستگاه و ردیف', and 'انحصاری مقایسه'. A search bar contains 'سال 1383'. Below this, there are buttons for 'جستجو' and 'بازگشت'. A list of categories is shown, including 'بخش اول - درآمدهای مالیاتی', 'بخش دوم - درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا', 'بخش چهارم - درآمدهای حاصل از مالکیت دولت', 'بخش پنجم - درآمدهای حاصل از تراکنش‌های ارزی و صادرات', 'بخش ششم - درآمدهای حاصل از جریمه و خسارت', and 'بخش هفتم - درآمدهای غیره'. Below the list, there are fields for 'شماره جزء' and 'شماره زیر جزء'. A table displays the following data:

ردیف	بخش	بند	جزء	شماره جزء	شماره زیر جزء	مبلغ	توضیحات
1	بخش اول - درآمدهای مالیاتی	بند اول - مالیات بر ترانها	جزء اول - مالیات اشخاص حقوقی دولتی	110100	3265364	30,000,000,000	
2						50,000	
3						56,877,111,000	

At the bottom, there are summary statistics:

مقیاسه عمومی	مقیاسه عمومی	مقیاسه عمومی	مقیاسه عمومی
134,435,000,000	30,000,000,000	56,877,111,000	50,000
452,154,322,048	جمع اختصاصی	جمع کل	جمع اختصاصی

با کلیک روی کلید «بخش، بند و اجزا» صفحه مربوط به طبقه‌بندی درآمدها برحسب بخش، بند و اجزا باز می‌شود. در این صفحه کاربر برای دستیابی به اطلاعات مورد نیاز می‌باید سال مورد نظر را در قسمت سال انتخاب نماید. پس از انتخاب سال، کاربر به دو صورت می‌تواند اطلاعات مورد نیاز از این طبقه‌بندی را استخراج نماید. یکی از این انتخاب‌ها زیر صفحه «نمایش به شیوه درختی» و دیگری زیر صفحه «جستجوی ترکیبی» می‌باشد.

لازم به ذکر است هر کدام از این دو زیر صفحه مذکور دارای امکاناتی مشابه هستند. از این قابلیت‌ها می‌توان به امکان جستجو، امکان انتقال اطلاعات مورد نظر به Excel از طریق کلید

با آیکون EXCEL و امکان نمایش مقدار بیشترین و کمترین میزان درآمدهای اختصاصی و عمومی و نیز نمایش جمع کل (جمع درآمدهای عمومی و اختصاصی) اشاره کرد.

» «

با انتخاب این زیر صفحه کاربر می‌تواند روی ساختار درختی باز شده ذیل آن، هر کدام از بخش‌های مورد نظر را انتخاب کرده و به اطلاعات مورد نیاز خود در سطوح مختلف دسترسی پیدا کند. با کلیک کردن روی علامت (+) در این ساختار درختی در ابتدا فهرست بخش‌ها درآمدی، سپس فهرست بندهای هر بخش و در نهایت فهرست جزءهای هر بند نمایش داده می‌شود.

The screenshot shows a software interface with a tree structure on the left and a summary table at the bottom. The tree structure includes categories like 'بخش اول - درآمدهای مالیاتی', 'بخش دوم - عواید احتمالی', 'بخش چهارم - درآمدهای حاصل از مالیت دولت', 'بخش پنجم - درآمدهای حاصل از عواید و فروش طلا', 'بخش ششم - درآمدهای حاصل از جرایم و عسارت', and 'بخش هفتم - درآمدهای مکرره'. The summary table at the bottom provides financial data:

نوع	مقدار	توضیحات
محدوده عمومی	134,435,000,000	محدوده اختصاصی
محدوده عمومی	2,100	محدوده اختصاصی
جمع عمومی	452,154,322,846	جمع اختصاصی
جمع کل	509,131,433,846	

به عنوان مثال اگر کاربر بخواهد میزان درآمد مربوط به مالیات حقوق کارکنان بخش عمومی را بداند، می‌تواند با کلیک کردن روی علامت (+) در کنار درآمدهای مالیاتی به بندهای آن دست یافته و با کلیک کردن مجدد بر روی علامت جمع، مالیات بر درآمد و با کلیک بعدی روی این علامت، مالیات حقوق کارکنان بخش عمومی را انتخاب کند. اطلاعات مربوط به آن در جدول نمایش داده شود.

در این صفحه علاوه بر دسترسی به اطلاعات به شیوه درختی، می‌توان به جستجوی ردیف‌های درآمدی مورد نظر نیز با تایپ شماره طبقه‌بندی یا عنوان ردیف درآمدی دست یافت.

در قسمت جستجو براساس شماره طبقه‌بندی، کاربر با اطلاع از این که ردیف مورد جستجو در طبقه‌بندی اجزاء یا زیرجزءها قرار می‌گیرد می‌تواند با انتخاب یا تایپ شماره ردیف مورد نظر در هر کدام از قسمت‌ها و کلیک روی کلید جستجو به اطلاعات مربوط به ردیف انتخاب شده در جدول ذیل آن دست یابد.

در قسمت جستجو براساس عنوان، کاربر می‌تواند با تایپ قسمتی از عنوان ردیف مورد نظر و کلیک روی کلید جستجو که در همان قسمت طراحی شده است فهرست بخش‌ها، بندها، جزءها یا زیرجزءهای درآمدی که کلمه مورد نظر کاربرد در آن است، دسترسی پیدا کند.

همچنین در این صفحه در صورتی که کاربر بخواهد به تمام اطلاعات مربوط به طبقه بندی برحسب بخش، بند و اجزاء دست یابد می تواند با کلیک روی کلید همه موارد در گوشه پایین سمت چپ صفحه به تمام ردیف های درآمدی طبقه بندی برحسب بخش و بند و اجزاء دست یابد.

« - »

ردیف	مبلغ	سال	مبلغ	سال	مبلغ	سال	شرح	مبلغ
36	75094783647	1392	73042013707	1391	96346625364	1390	سختی اول - درآمدهای مالیاتی	100000
00	240000000000	1392	240000000000	1391	300000000000	1390	سختی دوم - تسهیلات اجتماعی	200000
86	119580863352	1392	10208863352	1391	113434260734	1390	سختی چهارم - درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	400000
00	13441075200	1392	13347100200	1391	17395649549	1390	سختی پنجم - درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا	500000
00	1559500000	1392	1559500000	1391	2583270000	1390	سختی ششم - درآمدهای حاصل از حقوق و حصرات	600000
37	11210568487	1392	17332892407	1391	21077151000	1390	سختی هفتم - درآمدهای غیررسمی	700000
00	126941750000	1392	126259650000	1391	150708390000	1390	واگذاری دارایی های سرمایه ای	800000
70	84194186723	1392	61754634777	1391	77594127200	1390	واگذاری دارایی های مالی	900000

با انتخاب صفحه «مقایسه درآمدها در سنوات مختلف» کاربر وارد صفحه مربوطه شده و می تواند درآمدهای سال های مختلف را در سطوح مختلف و با جزئیات مورد نیاز مقایسه نماید. کاربر پس از انتخاب سال های مورد نظر، سطوح درآمدی که مقایسه باید انجام شود (بخش، بند، ردیف) را انتخاب می نماید. پس از انتخاب سطح درآمدی (فیلدهایی) که مقایسه آن ها مدنظر است انتخاب شده و کلید گزارش را فشار می دهیم. نتیجه گزارش در جدول پایین صفحه نمایش قابل مشاهده خواهد بود.

در صورتیکه مقایسه در سطح ردیف ها مدنظر باشد باید شماره یا قسمتی از عنوان ردیف مورد نظر در قسمت مربوطه وارد شود.

با کلیک روی کلید «برحسب دستگاه و ردیف» صفحه مربوط به طبقه‌بندی درآمدها بر حسب دستگاه و ردیف باز می‌شود. برای دسترسی به اطلاعات مورد نیاز کاربر ابتدا باید سال مورد نظر را انتخاب نماید. در این صفحه نیز قابلیت‌هایی مانند امکان انتقال اطلاعات به Excel و نیز امکان نمایش مقدار بیش‌ترین و کم‌ترین میزان درآمدهای اختصاصی و عمومی و نیز نمایش جمع کل (جمع درآمدهای عمومی و اختصاصی) وجود دارد.

در این صفحه سه نوع دسترسی به اطلاعات تعبیه شده است:

۱. اگر کاربر بخواهد به تمام ردیف‌های درآمدی که توسط دستگاه‌ها در سال مورد نظر اخذ می‌شود دسترسی پیدا کند می‌تواند با کلیک بر روی کلید «همه موارد» به این اطلاعات دست یابد.
۲. کاربر می‌تواند به فعالیت‌های مربوط به هر دستگاه یا دستگاه‌های منتخب دسترسی پیدا کند بدین صورت که با انتخاب هر کدام از دستگاه‌ها در قسمت «فهرست تمامی دستگاه‌ها» با آن دستگاه را در جدول ذیل آن ببیند یا با انتخاب دستگاه و کلیک روی علامت فلش به سمت چپ و انتقال دستگاه یا دستگاه‌های مورد نظر به قسمت «فهرست دستگاه‌های منتخب برای جستجو» و کلیک روی کلید جستجو به ردیف‌های درآمدی مربوط به دستگاه‌های انتخاب شده را حذف نماید می‌تواند با انتخاب دستگاه و کلیک روی علامت فلش به سمت راست دستگاه مورد نظر را حذف نماید و روی بقیه دستگاه‌های باقیمانده در کادر مربوط به «فهرست دستگاه‌های منتخب برای جستجو» عملیات مورد نظر را انجام دهد.

۳. کاربر می‌تواند در قسمت «جستجو براساس بخشی از نام دستگاه و ردیف» با تایپ قسمتی از نام دستگاه یا فعالیت در قسمت‌های مربوطه و کلیک روی کلید جستجو به اطلاعات مورد نیاز دسترسی پیدا کند.

در هر کدام از سه نوع دستیابی به اطلاعات که ذکر شد ، در صورتی که کاربر بخواهد به اطلاعات مربوط به مأخذ قانونی هر ردیف درآمدی (مأخذی که به واسطه آن دستگاه مجاز به اخذ درآمد است) دست یابد، می‌تواند با کلیک روی شماره ای که در ستون مأخذ قانونی ردیف مورد نظر (که در آخرین ستون جدول اطلاعات تعیین شده است) نوشته شده است مأخذ قانونی آن ردیف را نیز مشاهده نماید.

در این صفحه کاربر می‌تواند به اطلاعات مربوط به شاخص‌های طراحی شده در نرم‌افزار دست یابد. در این نرم‌افزار پنج دسته شاخص طراحی شده است که کاربر می‌تواند با کلیک روی هر کدام از آن‌ها و سپس انتخاب جزئیات مورد نظر، به اطلاعات شاخص انتخاب شده دست یابد. به عنوان مثال اگر کاربر بخواهد نمودار تغییرات بندهای درآمدی در دو سال مختلف استخراج نماید، می‌تواند « و سپس گزینه «بند» را انتخاب کرده و سپس سالهای مورد نظر خود را مشخص نماید. نتیجه در یک صفحه مجزا نمایش داده خواهد شد.

() ()
())

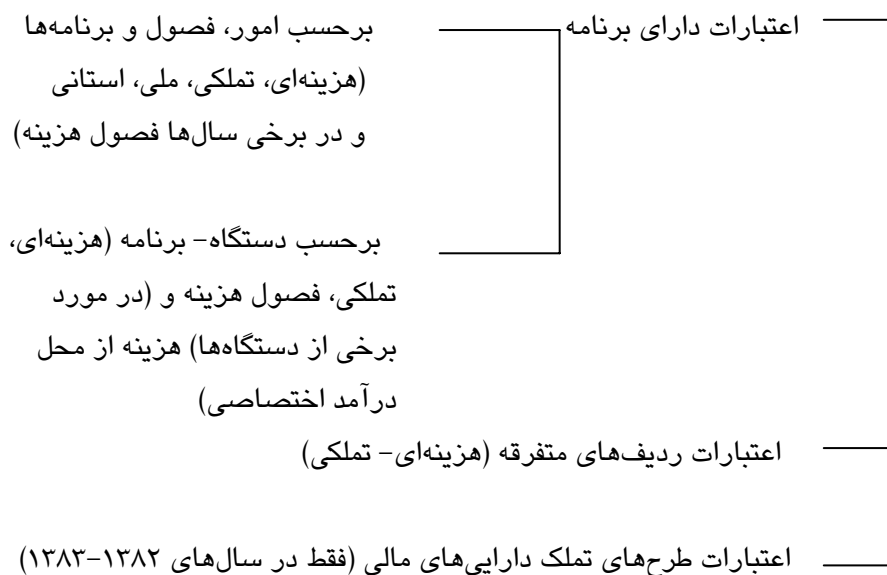
(

(-)

در این قالب اعتبارات در چهار گروه (امور عمومی، امور اجتماعی، امور اقتصادی و امور دفاع ملی) طبقه‌بندی شده و هر یک از امور به تعدادی فصل و هر فصل به برنامه‌های متفاوت تقسیم شده است.

در این طبقه‌بندی اطلاعات مربوط به دستگاه اجرایی مصرف کننده اعتبارات در قالب برنامه مشخص شده است.

نمای کلی نحوه طبقه‌بندی اطلاعات مربوط به اعتبارات در نمودار زیر قابل مشاهده است.

: اطلاعات ارائه شده تحت عنوان اعتبار طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در ذیل هر فصل در «جمع اعتبارات استانی» مربوط به طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای استانی است.

۱. در ساختار قبل از سال ۱۳۸۱ اعتبارات در قالب اعتبارات جاری و عمرانی ارائه شدند، اما بعد از سال ۱۳۸۱ تقسیم‌بندی جایگزین به صورت اعتبارات هزینه‌ای (هزینه‌های جاری)، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های مالی ارائه شده است. اعتبارات تملک دارایی‌های مالی در واقع بازپرداخت دیون دولت است و شامل خرید سهام شرکت‌های دولتی، بازپرداخت اصل اوراق مشارکت، پرداخت تعهدات پرداخت نشده سال‌های قبل (هزینه‌ای و سرمایه‌ای) و... می‌شود. اعتبارات تملک دارایی‌های مالی در سال ۱۳۸۱ به‌عنوان بخشی از اعتبارات ردیف‌های متفرقه آمده است ولی در سال ۱۳۸۲ به صورت یک جدول مجزا ارائه شده است.

۲. در ساختار جدید اعتبارات از محل درآمدهای اختصاصی در جدول جداگانه‌ای ارائه گردیده است. در حالی که قبلاً در قالب جدول اعتبارات دستگاه‌های اجرایی برحسب دستگاه برنامه گزارش می‌شد.

۳. در ساختار قبلی اعتبارات جاری «دستگاه‌ها برحسب فصول هزینه» به صورت جدولی جداگانه ارائه می‌شد اما در ساختار جدید حذف شده است و در قالب جدول دستگاه - برنامه ارائه می‌شود.

- ()
- ()
-
-
-
-
-

همچنان که قبلاً ذکر شد اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه در قالب اعتبارات دستگاه‌های اجرایی برحسب برنامه نیز ارائه می‌شود.

در بررسی‌های بودجه و در مراحل مختلف تهیه و تنظیم، تصویب و اجرای آن، محور اصلی مذاکرات و تصمیم‌گیری‌ها، دستگاه‌های اجرایی است. مواد ۲، ۳، ۴ و ۵ قانون محاسبات عمومی کشور دستگاه‌های اجرایی را به چهار گروه اصلی طبقه‌بندی کرده است، هر چند که تعریف روشن و محدوده عملیاتی معینی برای تمیز و تفکیک آن‌ها از یکدیگر ارائه نمی‌دهد. وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی عنوان‌های گروه‌های چهارگانه مزبور است. مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در این طبقه‌بندی قرار نمی‌گیرند، ولی بانک‌ها به عنوان شرکت دولتی حضور می‌یابند. از سوی دیگر بند ۱۱ ماده ۱ قانون برنامه و بودجه، طیف گسترده‌تری از دستگاه‌های اجرایی را ارائه می‌دهد که علاوه بر گروه‌های اصلی مذکور در قانون محاسبات عمومی، مؤسسه‌های وابسته به شهرداری‌ها، استانداری‌ها، نیروهای مسلح، مؤسسات عمومی عام‌المنفعه و مؤسسات اعتباری تخصصی را نیز در بر می‌گیرد. در گامی فراتر، مفاد بند «ج» تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ (از سال ۱۳۷۷ تاکنون پیاپی تکرار شده است) کلیه دستگاه‌هایی را که در جدول‌های قانون بودجه دارای پیش‌بینی اعتبار بوده و ماهیت آن‌ها با تعاریف قانون محاسبات عمومی مطابقت نداشته باشد، نهاد عمومی غیردولتی می‌شناسد. از این‌رو، دستگاه‌هایی مانند مجمع تشخیص مصلحت نظام یا دادگاه ویژه روحانیت، مشمول حکم اخیر بوده و نهاد عمومی غیردولتی شناخته می‌شوند. علاوه بر این، در قوانین بودجه سنواتی

ردیف‌هایی وابسته به دستگاه‌های اجرایی به صورت مستقل وجود دارد که دارای کارکردهای مشابه دستگاه اجرایی است.

با آن‌که یکی از پرسابقه‌ترین و معتبرترین طبقه‌بندی‌های بودجه‌ای، جایگاه و مسئولیت محاسباتی دستگاه اجرایی است، چنین طیف گسترده‌ای از کارگزاران اجرایی با ویژگی‌های حقوقی و ساختارهای مدیریتی متفاوت یکی از علل عمده پیچیدگی مراحل بررسی و دشواری نیل به تفاهم در فرایند بودجه‌ای ایران است. به عنوان مثال، به لحاظ دستگاه اجرایی، وزارت آموزش و پرورش یا نیروهای نظامی و انتظامی با حجم گسترده‌ای از کارکنان و انبوهی از وظایف و مسائل اساسی با پژوهشکده اقتصادی یا آموزشکده نقشه‌برداری مترادف گرفته می‌شوند.

به طور کلی ساختار اطلاعاتی جدول دستگاه ... برنامه به صورت جدول زیر است.

		()			
		...			
					۱۰۴۱۰۰
					۳۰۴۰۲
					۳۰۴۲۸

۱. در سال ۱۳۸۱ اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز به چند فصل تقسیم شده بود.

۲. اعتبارات مربوط به هزینه‌های محل درآمد اختصاصی در چند سال اخیر در جداول جداگانه برحسب برنامه درج می‌شود اما به جهت تسریع در یافتن کل اعتبارات یک دستگاه در لوح بودجه در جدول دستگاه و برنامه آمده است.

همچنان که مشاهده می‌شود اطلاعات ذیل از این جدول قابل استخراج است:

- اعتبارات تعلق گرفته به هر دستگاه به طور کلی،
- اعتبارات دستگاه‌ها از محل درآمد عمومی،
- اعتبارات دستگاه‌ها از محل درآمد اختصاصی،
- اعتبارات اختصاص یافته به دستگاه‌ها به تفکیک برنامه‌ها،
- اعتبارات دستگاه‌ها به تفکیک فصول هزینه‌ای (جاری) و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی).

در بودجه، ردیف‌هایی منظور می‌شود که در عین وابستگی به دستگاه‌های اجرایی دیگر، دارای کارکردهای بودجه‌ای مستقل‌اند. به عنوان مثال، می‌توان موارد زیر را ذکر کرد: نهاد ریاست جمهوری - مصالای بزرگ امام خمینی، مجمع تشخیص مصلحت نظام - مرکز تحقیقات استراتژیک، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی - سازمان امور جانبازان، وزارت امور اقتصادی و دارایی - پژوهشکده اقتصادی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران بابت

جهاد خودکفایی، وزارت کار و امور اجتماعی - صندوق قرض الحسنه حمایت از فرصت‌های شغلی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - مرکز ملی اقیانوس‌شناسی، مجلس شورای اسلامی - کتابخانه و مرکز اسناد و ردیف‌های بسیاری از این قبیل که در قوانین بودجه سالانه قابل مشاهده است. حتی ردیف‌های دیگری نیز وجود دارد که در ارتباط با واحدهای مدیریتی مشخص نیست و صرفاً موضوع فعالیت‌های ویژه است. از این جمله، در بودجه سال ۱۳۸۱ ردیف‌های نهاد ریاست جمهوری - کمک به مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، وزارت کشور - کمک به شهرداری‌های شهرهای زیر ۳۰ هزار نفر،

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - خرید سلاح، تجهیزات و تقویت بنیه انتظامی، وزارت امور اقتصادی و دارایی - اجاره کانال‌های مایکرو ویو سازمان هواشناسی - برای پرداخت به شرکت مخابرات ایران و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - فعالیت‌های ورزشی فوق برنامه جوانان نمونه‌هایی قابل ارائه است. ایجاد هر یک از ردیف‌های مزبور به منزله ایجاد یک مرکز مدیریتی و مالی، ذی‌حسابی و روش‌های اجرایی خاص است که در عمل چیزی جز تجزیه مدیریت دستگاه‌های اجرایی و خروج از انسجام و حاکمیت مستقیم آن‌ها عاید نخواهد بود.

در سنوات اخیر جدولی تحت عنوان خلاصه بودجه دستگاه‌های اجرایی وجود دارد که طی آن جمع منابع (درآمدها) و مصارف (اعتبارات) دستگاه‌های اجرایی اصلی ذکر می‌شود. به عنوان مثال در این جدول اعتبار مربوط به مصالای بزرگ امام خمینی به جمع اعتبارات مربوط به نهاد ریاست جمهوری اضافه شده است.

در لوح بودجه نیز جدول مزبور تهیه شده و به سرعت می‌توان اعتبار مربوط به دستگاه‌های اصلی را تشخیص داد و دستگاه‌ها و ردیف‌های ذیل دستگاه اصلی را مشاهده کرد. نکته مهم در مورد دستگاه‌هایی است که دارای واحد اجرایی در استانها هستند. در این گونه موارد اطلاعات مربوط به دستگاه‌های اصلی تنها ارقام مربوط به اعتبارات دستگاه‌های ملی را ارائه می‌کنند. به عنوان مثال در مورد وزارت آموزش و پرورش فقط اطلاعات مربوط به وزارت آموزش و پرورش و دستگاه‌های تابعه در مرکز ارائه شده است و اعتبارات ادارات کل آموزش و پرورش استانها در آن منظور نشده است. :اطلاعات مربوط به سرجمع اعتبارات آموزش و پرورش در قسمت جداول کلان و در جدول خلاصه بودجه دستگاه‌های اجرایی قابل دسترس است.

:

-

•

۱. طبقه‌بندی بر مبنای فصول هفتگانه هزینه از سال ۱۳۸۱ در بودجه ارائه شد. قبل از سال مزبور اعتبارات دستگاه‌ها در قالب فصول چهارگانه و در جدولی مجزا گزارش می‌شد.
۲. در سنوات اخیر اعتبار مربوط به هزینه از محل درآمد اختصاصی در جدولی جداگانه درج شده است. بنابراین برای یافتن کل اعتبار یک دستگاه باید اعتبارات دستگاه را با رقم مربوط به مصارف بودجه از محل درآمد اختصاصی آن دستگاه جمع کرد.

(-)

-
-
-
-
-

اعتبارات پیش‌بینی شده در قوانین بودجه برحسب دستگاه - برنامه به تصویب می‌رسد، لکن همه ساله قسمتی از اعتبارات مزبور اعم از جاری و عمرانی در قسمت پنجم قانون تحت عنوان ردیف‌های متفرقه (بدون قید دستگاه - برنامه) منظور می‌شود. فلسفه وجودی اعتبار در ردیف‌های متفرقه عدم امکان پیش‌بینی دقیق برنامه و موارد هزینه و مهم‌ترین بخش آن مربوط به هزینه‌های پیش‌بینی نشده جاری و عمرانی است. در همین زمینه می‌توان به اعتبارات پیش‌بینی شده برای حوادث غیرمترقبه و نیز اعتبارات مربوط به تقویت بنیه دفاعی کشور یا ردیف‌های درآمد - هزینه‌ای مشترک بین کلیه دستگاه‌های اجرایی اشاره کرد. لکن در عمل، همه ساله به دلایل مختلف تعداد و میبالغ اعتبارات موضوع هزینه‌های متفرقه افزایش یافته و سهم بیشتری از مجموع منابع عمومی دولت را به خود اختصاص داده است.

گروه‌بندی ردیف‌های متفرقه در سال ۱۳۸۱ به بعد به صورت زیر است:

برآورد هزینه‌های متفرقه	۵۰۰۰۰۰
برآورد تملک دارایی‌های سرمایه‌ای متفرقه	۶۰۰۰۰۰
برآورد تملک دارایی‌های مالی متفرقه	۷۰۰۰۰۰

طبقه‌بندی این نوع هزینه‌ها قبل از سال ۱۳۸۱ به صورت زیر بوده است:

هزینه متفرقه و سایر ردیف‌ها	۵۰۰۰۰۰
کارمزد و سود تضمین شده وام‌ها	۶۰۰۰۰۰

همچنین از سال ۱۳۸۱ دو جدول جداگانه برای هزینه‌های متفرقه به تفکیک فصول هزینه‌ای و تملکی آمده است. در سال ۱۳۸۲ تعدادی از اقلام ردیف‌های متفرقه جدا شده و در قالب جدول سومی تحت عنوان تملک دارایی‌های مالی با کدبندی خاصی آمده است. همچنین در سال ۱۳۸۲ تنها جمع برآورد هزینه و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای متفرقه ذکر شده و فصول هزینه آن حذف شده است.

- امکان نمایش درختی اطلاعات طبقه بندی شده؛
- امکان جستجو بر اساس شماره طبقه بندی عنوان و بخشی از عنوان کلیه ردیف؛
- امکان نمایش گروه بندی شده اطلاعات جدول امور - فصل - برنامه؛
- امکان محاسبه جمع بیشینه و کمینه (غیرصفر) بر اساس کلیه فیلدها در کلیه جستجوها؛
- امکان انتقال نتایج کلیه جستجوها به Excel؛
- امکان چاپ نتایج کلیه جستجوها؛
- مرتب سازی بر اساس فیلد دلخواه؛
- نمایش گروه بندی شده اعتبارات دستگاهها بر اساس قوه - دستگاه اصلی - دستگاه فرعی و برنامه؛
- امکان انتخاب چندگانه ردیف های متفرقه؛
- امکان جستجوی برنامه ها بر اساس مقادیر فصول هزینه ای و تملکی؛
- امکان مقایسه اعتبار بر اساس فیلدها و سالهای دلخواه به تفکیک امور- فصول و برنامه و برنامه جستجو شده؛
- امکان مقایسه اعتبار دستگاه ها بر اساس فیلدها و سالهای انتخابی برای کلیه دستگاهها و دستگاه جستجو شده؛
- نمودار نسبت امور؛
- نمودار نسبت فصول به امور مربوطه در سال انتخابی؛
- نمودار تغییرات امور در یک دوره زمانی؛
- نمودار تغییرات یک فصل در یک دوره زمانی؛
- نمودار تغییرات یک برنامه در یک دوره زمانی؛
- نمایش رشد اعتبار برنامه بر اساس دو سال انتخابی؛
- نمایش برنامه های اضافه و حذف شده؛
- نمودار تغییرات اعتبار دستگاه در یک دوره زمانی؛
- نمایش رشد اعتبار دستگاهها بر اساس دو سال انتخابی؛
- فهرست دستگاههای اضافه شده و حذف شده؛
- نمایش نمودار تغییرات اعتبار ردیف های متفرقه در یک دوره زمانی.

اطلاعات مربوط به اعتبارات از طریق کلید «مصارف بودجه عمومی دولت_اعتبارات» در صفحه اول نرم افزار قابل دستیابی است. پس از ورود به این قسمت بسته به اطلاعات مورد نیاز، کاربر قادر به انتخاب شش صفحه خواهد بود که عبارتند از :

- جدول اعتبارات بر حسب امور، فصل و برنامه
- جدول اعتبارات بر حسب دستگاه و برنامه
- جدول اعتبارات بر حسب ردیف های متفرقه
- مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور، فصل و برنامه
- مقایسه اعتبار چند سال بر حسب دستگاه و ردیف
- شاخص ها

« - »

در این صفحه جدول امور، فصل و برنامه به طور کامل قابل دستیابی است. همچنین امکاناتی برای جستجو در نظر گرفته شده است. در قسمت سمت راست و بالای صفحه می توان سال مورد نظر را انتخاب کرد. در این صفحه امکان دو نوع جستجو تعبیه شده است:

(

اعتبارات

بر حسب دستگاه - برنامه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل - برنامه
بر حسب ردیف های متفرقه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب دستگاه - برنامه
شخصها
بر حسب امور - فصل - برنامه

سال قانون ۸۱

نمایش به شیوه درختی جستجو بر حسب مقادیر فصول

فصل ششم - حفظ نظم و امنیت داخلی کشور
حفظ نظم و امنیت شهرها
حفظ نظم و امنیت خارج شهرها
حفاظت گمرکات
اطلاعات و تحقیقات

امور
فصول
برنامه ها

جستجو بر اساس عنوان
بخشی از عنوان امور یا فصول یا برنامه :

جستجو شماره برنامه جستجو

ردیف	عنوان امور	عنوان فصل	عنوان برنامه	عنوان برنامه	جمع کل	جمع هزینه	جمع نکته داران	میان خدمت
۱			حفظ نظم و امنیت شهرها	۱۰۶۰۱				
۲			حفظ نظم و امنیت خارج شهرها	۱۰۶۰۲				
۳		فصل ششم - حفظ نظم و امنیت داخلی کشور	حفاظت گمرکات	۱۰۶۰۳		۸۲۰۰۰۰۰		۹۸۳۵۰۰۰
۴			اطلاعات و تحقیقات	۱۰۶۰۸		۲۲۳۰۰۰۰۰		
۵			مبارزه با قاچاق مواد مخدر	۱۰۶۰۹		۳۰۵۰۰۰۰۰		۳۰۵۰۰۰۰۰
۶			پرسنل وظیفه	۱۰۶۱۰		۱۵۰۰۵۰۰۰		۷۳۱۰۰۰۰

نمایش مقادیر فصول هزینه ای و تمکنی

عنوان فصول جمع کل

گمبینه 8,200,000
پیشینه 4,268,000,000
جمع کل 8,678,768,000

همه موارد

در زیر صفحه «نمایش به شیوه درختی» امکان جستجو بر اساس عنوان و شماره امور، فصول و برنامه امکان پذیر است و در زیر صفحه «جستجو بر حسب مقادیر فصول هزینه» می توان امور، فصول یا برنامه هایی را که مقدار اعتبار آن ها بزرگ تر، کوچک تر یا مساوی مقدار خاصی است جستجو کرد. اعتبارات چهارگانه به صورت نمودار ارائه شده است:

امور عمومی
امور دفاع ملی
امور اجتماعی
امور اقتصادی

از طریق این نمودار، اعتبارات در سطح امور، فصول و برنامه ها قابل مشاهده است. به عنوان مثال برای مشاهده اعتبارات مربوط به امور عمومی باید روی آن کلیک کرد. با این کار در جدول نمایش، اعتبارات مربوط به امور عمومی در سطح فصول و برنامه ها قابل رؤیت است. همچنین می توان فصل خاصی از امور عمومی را نیز انتخاب کرد. این کار با یک بار کلیک کردن روی علامت جمع در سمت چپ «امور عمومی» امکان پذیر است. با انجام این کار فهرست فصل های مربوط به این امور زیر آن باز می شود.

فصل دوم - قانونگذاری
فصل سوم - اداره امور عمومی کشور
فصل چهارم - اداره امور قضایی، ثبتی و سوفاکات
فصل پنجم - اجرای سیاست داخلی کشور

با یک بار کلیک کردن روی هر یک از فصول، اعتبارات مربوط به آن در جدول نمایش قابل مشاهده است. اعتبارات هر یک از برنامه های مربوط به فصل انتخاب شده نیز در این قسمت قابل دسترسی است.

بدین ترتیب که با یکبار کلیک کردن روی علامت جمع سمت راست هر فصل فهرست برنامه‌های مربوط به آن فصل زیر عنوان فصل باز می‌شود و با یکبار کلیک کردن روی عنوان برنامه مورد نظر می‌توان اطلاعات مربوط به آن برنامه را در جدول نمایش صفحه مشاهده کرد (در هر یک از مراحل زمانی که روی علامت منها کلیک می‌شود زیرشاخه‌های مربوط به آن باز و این علامت به جمع تبدیل می‌شود. حال اگر یکبار دیگر روی علامت منها کلیک شود نمودار درختی به حالت اولیه خود باز می‌گردد). در این صفحه همچنین امکان جستجوی اعتبار مربوط به امور، فصل یا برنامه مشخص وجود دارد. برای این کار باید عنوان مورد نظر یا بخشی از آن در محل مشخص شده تایپ شود:

به عنوان مثال اگر عنوان «امنیت» در محل مشخص شده تایپ شود با کلیک کردن روی دکمه جستجو در سمت چپ آن فهرست تمامی ، که حاوی کلمه امنیت هستند ارائه می‌شود.

همچنین جستجو بر اساس شماره برنامه نیز امکان پذیر است برای این کار باید شماره برنامه مورد نظر را در محل مشخص شده وارد و سپس روی دکمه جستجو کلیک کرد.

در قسمت پایین صفحه قسمتی تحت عنوان «نمایش مقادیر فصول هزینه‌ای و تملکی» وجود دارد. در این قسمت می‌توان مقادیر کمینه و بیشینه و جمع کل هر یک از فصول هزینه موجود در صفحه را مشاهده کرد. برای این کار باید پس از این که جستجوی مورد نظر انجام گرفت:

عنوان فصل هزینه‌ای مورد نظر انتخاب شود، سپس با کلیک روی دکمه محاسبه جمع کل ستون انتخاب شده ارائه می‌شوند.

۱. گزینه‌ای تحت عنوان تمامی موارد وجود دارد که با کلیک کردن روی آن کل جدول اعتبارات برحسب امور، فصول و برنامه قابل مشاهده است.

۲. امکان چاپ جستجوهای انجام شده از طریق دکمه چاپ وجود دارد.

۳. امکان مرتب کردن اطلاعات موجود در جدول براساس هر یک از ستون‌ها وجود دارد. به عنوان مثال با کلیک کردن روی ستون کد برنامه اطلاعات موجود در جدول براساس کد برنامه (از کوچک به بزرگ) مرتب می‌شوند.

۴. امکان انتقال داده‌ها به Excel از طریق دکمه تعبیه شده وجود دارد.

(

بر حسب دستگاه - برنامه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل: برنامه

بر حسب رفیق های متفرقه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب دستگاه - برنامه

شاخصها
بر حسب امور - فصل: برنامه

سال: ۸۱

نمایش به شیوه درختی جستجو بر حسب مقادیر فصول

استفاده از کلاو خدمات: ۲۷۰۰

و یا
و یا
و یا

جستجو چاپ

ردیف	عنوان امور	کد فصل	عنوان فصل	کد برنامه	عنوان برنامه	جمع کل	جمع هزینه	جمع ابله دارایی	حیوان خدمت
۰۱				۱۰۶۰۱	حفظ نظم و امنیت شهرها				
۰۲				۱۰۶۰۲	حفظ نظم و امنیت خارج				
۰۳				۱۰۶۰۳	حفاظت گمرکات	۸۲۰۰۰۰۰	۸۲۰۰۰۰۰	۵۸۳۵۰۰۰	
۰۴	امور عمومی	۱۰۶۰۰	امنیت داخلی کشور	۱۰۶۰۸	اطلاعات و تحقیقات	۲۲۲۳۰۰۰۰۰	۲۲۲۳۰۰۰۰۰		
۰۵				۱۰۶۰۹	مبارزه با قاچاق مواد مخدر	۳۰۵۰۰۰۰۰	۳۰۵۰۰۰۰۰	۳۰۵۰۰۰۰۰	
۰۶				۱۰۶۱۰	پرسنل وظیفه	۱۵۰۰۵۰۰۰	۱۵۰۰۵۰۰۰	۷۳۱۰۰۰۰	

نمایش مقادیر فصول هزینه ای و تملکی

عنوان فصول جمع کل

کمیته
پیشینه
جمع کل

۸,200,000
4,268,000,000
8,678,768,000

همه موارد

در این قسمت برنامه‌هایی که میزان کل اعتبارات تعلق گرفته به آن‌ها یا جمع اعتبارات هزینه‌ای یا جمع اعتبارات تملکی یا هر یک از فصول هزینه‌ای یا تملکی مربوط به آن‌ها بزرگ‌تر، کوچک‌تر یا مساوی مقدار مورد نظر است قابل جستجو و مشاهده است. پس از انتخاب سال، اقدام به انتخاب اجزای مورد نظر در قسمت مشخص شده می‌کنیم.

نمایش به شیوه درختی جستجو بر حسب مقادیر فصول

و یا
و یا
و یا

جستجو چاپ

با کلیک کردن در محل سمت چپ می‌توان نوع فصول هزینه‌ای یا تملکی یا جمع هزینه‌ای، تملکی یا جمع کل را انتخاب کرد. با کلیک در محل میانی شرط مورد نظر انتخاب می‌شود (<، >، =، <=، >=، <>) و با کلیک در محل سمت راست می‌توان مقدار مورد نظر را وارد کرد. برای مثال اگر بخواهیم برنامه‌هایی را که جمع اعتبارات تملک دارایی آن‌ها بیش‌تر از ۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است را پیدا کنیم باید ابتدا با کلیک روی محل (۱) عبارت

(۲) «<» را انتخاب کنیم و سرانجام در محل (۳) رقم ، ، ، را تایپ کنیم. با کلیک روی کلید جستجو برنامه‌های مورد نظر در جدول ارائه می‌شوند.

در این قسمت امکان اعمال چهار شرط برای فهرست برنامه‌های مورد نظر تعبیه شده است، بدین ترتیب که می‌توان علاوه بر شرط فوق در سطر دوم شرط دیگری را به همان روش وارد کرد. اگر بخواهیم که هم شرط اول و هم شرط دوم رعایت شود باید در قسمت مربوط به شروط گزینه "و"

را انتخاب کرد و اگر بخواهیم که یا شرط اول یا شرط دوم برقرار باشد این کار با انتخاب «یا» امکان پذیر است (این کار تا چهار سطح امکان پذیر است).

در پایین صفحه، قسمتی تحت عنوان «
 زیرصفحه «نمایش به شیوه درختی» می توان مقادیر کمینه یا بیشینه، جمع کل هر ستون موجود در جدول را ملاحظه کرد. همچنین گزینه تمامی موارد مانند قسمت قبل، کل جدول امور، فصل، برنامه را در اختیار قرار می دهد.

در نهایت امکان چاپ یا انتقال داده ها به Excel نیز از طریق کلید با آیکون EXCEL وجود دارد:

« - - - - - »

در این صفحه امکان مقایسه اعتبارات در سطوح امور، فصل و برنامه بین سال های مختلف وجود دارد. برای این کار ابتدا سال هایی که مقایسه بین آن ها مورد نظر است در قسمت راست صفحه انتخاب می شود. این کار با کلیک کردن روی خانه های سمت راست سال ها امکان پذیر است:

همچنین گزینه‌ای برای انتخاب همه سالها نیز وجود دارد. بعد از مشخص کردن سال‌های مورد نظر، تعیین می‌کنیم که مقایسه بین امور، فصول یا برنامه‌ها انجام شود و گزینه مورد نظر را انتخاب می‌کنیم. سپس فصول هزینه مورد نظر را با کلیک کردن در خانه‌های سمت راست آن‌ها انتخاب می‌کنیم. با انتخاب گزینه همه فیلدها کلیه موارد انتخاب می‌شوند. در نهایت شماره یا بخشی از عنوان برنامه مورد نظر را در صورت تمایل تایپ می‌کنیم سپس با کلیک روی گزینه گزارش در جدول اطلاعات نمایش داده می‌شود.

به عنوان مثال وقتی بخواهیم برنامه‌های تحت عنوان «امنیت» را در لایحه ۱۳۸۲ و قانون ۱۳۸۱ مقایسه کنیم ابتدا در مکان اول عبارت برنامه را انتخاب می‌کنیم و پس از انتخاب فیلدهای مورد نظر، عبارت «امنیت» را تایپ می‌کنیم. با کلیک کردن روی گزینه گزارش کلیه برنامه‌هایی که حاوی کلمه امنیت هستند در لایحه ۱۳۸۲ و قانون ۱۳۸۱ بر اساس فیلدهای انتخاب شده گزارش می‌شوند. امکان چاپ یا انتقال گزارش‌ها به Excel از طریق دکمه EXCEL وجود دارد.

:

در صورتی که هدف انجام مقایسه در سطح امور یا فصول باشد لزومی به مشخص نمودن شماره یا عنوان امور یا فصول وجود ندارد.

« » -

:

- ۱- روی صفحه «برحسب دستگاه و برنامه» کلیک کنید.
- ۲- سال موردنظر را انتخاب نمایید و چند لحظه منتظر بمانید.
- ۳- اطلاعات موجود از طریق ساختار درختی به ترتیب زیر قابل دستیابی است.

The screenshot displays a software interface for budget management. The window title is "اعتبارات" (Budgets). The interface is divided into several sections:

- Top Section:** Contains three tabs for "مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل - برنامه", "مقایسه اعتبار چند سال بر حسب دستگاه - برنامه", and "مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل - برنامه". Below these are three sub-sections: "بر حسب دستگاه - برنامه", "بر حسب ردیف های سفارحه", and "شماخصها".
- Tree View:** A hierarchical tree structure on the left shows the organizational chart, including "تهد ریاست جمهوری", "سازمان ملی جوانان", "سازمان ملی جوانان", "سازمان ملی جوانان - اجرای طرحهای عملیاتی تحقیقاتی و نظارتی و برنامه ریزی امور جوانان", "سازمان ملی جوانان - انجام فعالیتها مشارکتی موضوع ماده ۱۵۷ قانون برنامه سوم", and "سازمان ملی جوانان - ساماندهی امور اشغال جوانان فارغ التحصیل دانشگاهها و موسسات آموزش عالی".
- Search and Filter Section:** Includes a "سال" (Year) dropdown set to "۱۳۸۳", a "فرد" (Person) dropdown, and a "جستجو" (Search) button. Below this are fields for "شماره یا قسمتی از عنوان دستگاه اصلی" and "شماره یا قسمتی از عنوان برنامه".
- Table:** A table with columns: "شماره برنامه", "نام برنامه", "جمع کل", "جمع جاری", "جمع جاری و...", "جمع اعتباری", "تخصیصی", "میان خدمت", and "استاندارد از کلا". The table lists various budget items with their corresponding values.
- Summary Section:** At the bottom, there are three boxes for "جمع کل" (131,599,000), "بیشینه" (61,000,000), and "کمینه" (250,000). There is also a "عنوان فصل" (Section Title) dropdown and a "جمع کل" (Total) button.

اطلاعات ابتدا در سطح قوای سه‌گانه و سایر (یعنی نهادهای عمومی غیردولتی)، سپس در سطح دستگاه‌های اصلی، دستگاه‌های تابعه و برنامه‌های هر دستگاه قابل دسترسی است. ضمناً پایین صفحه جمع اقلام بر حسب فصول هزینه‌ای و تملکی قابل ارائه است.

با تایپ کردن قسمتی از دستگاه یا شماره آن در کادرمقابل عنوان شماره یا قسمتی از عنوان دستگاه اصلی اطلاعات دستگاه اصلی نمایش خواهد شد.

با تایپ کردن قسمتی از اسم دستگاه یا شماره دستگاه در کادر خالی مقابل شماره یا قسمتی از عنوان دستگاه و انتخاب کلید جستجو اطلاعات مورد نظر نمایش داده خواهد شد.

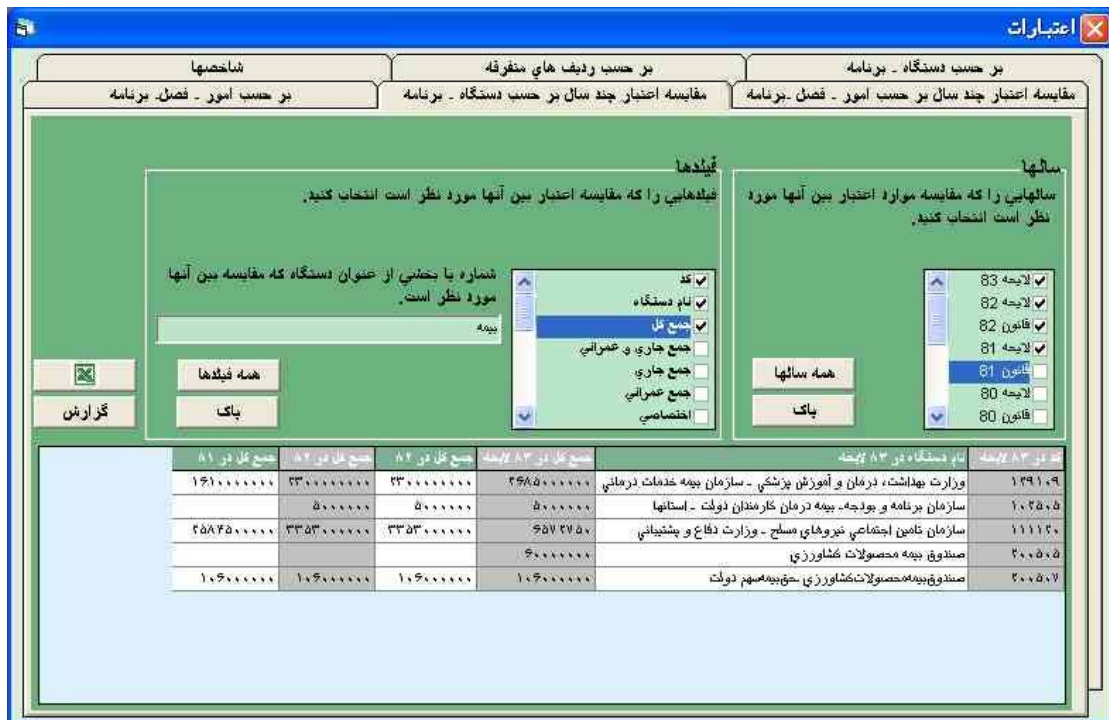
با تایپ شماره یا قسمتی از برنامه مورد نظر در کادر خالی مقابل شماره یا قسمتی از عنوان برنامه و انتخاب کلید جستجو اطلاعات مورد نظر نمایش خواهد شد.
: با کلیک روی کلید همه موارد تمامی اطلاعات در این بخش ارائه خواهد شد.

در هر بار گزارش گیری می‌توان در قسمت پایین صفحه در قسمت «نمایش مقادیر فصول هزینه‌ای و تملکی» انتخاب و با کلیک کردن روی کلید محاسبه به ارقام مورد نظر دست یافت.

«

»

-

برای شروع کار سال‌های مورد مقایسه را انتخاب کنید (اگر همه سال‌ها مدنظر است کلید همه سالها را کلیک کنید) سپس فصول هزینه مورد نظر را در قسمت مربوط به فیلدها انتخاب و کلید جستجو را کلیک کنید (اگر همه فیلدها مدنظر است کلید همه فیلدها را انتخاب کنید).

برای گرفتن گزارش جدید کلید «پاک» را پس از هر بار گزارشگیری کلیک کنید.

« » -

اطلاعات مربوط به ردیف‌های متفرقه از طریق صفحه بر حسب «ردیف های متفرقه» در قسمت اعتبارات قابل دسترسی است.

اعتبارات

مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل - برنامه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب دستگاه - برنامه
بر حسب امور - فصل - برنامه
بر حسب ردیف های متفرقه
بر حسب دستگاه - برنامه

سال ۸۳ لایحه

فهرست عناوین منتخب برای جستجو:

شماره ...	عنوان
503000	سایر ردیفها

جستجو همه موارد چاپ

فهرست اعتبارات متفرقه:

شماره طب	عنوان
601000	کارمزد و سود تضمین شده وامها
701000	بازپرداخت وامها
702000	پرداخت بدهی
703000	بیش پرداخت ها

جستجو بر اساس قسمتی از عنوان یا زیرعنوان یا محدوده ای از اعتبارات جاری و عمرانی:

عنوان: = < جاری < =

زیر عنوان: = < عمرانی < =

ردیف	عنوان	زیرعنوان	جمع کل	جمع جاری	جمع عمرانی	حیثیت خدمت
۱	کارمزد فروش و باز خرید و پرداخت سود تضمین شده و هزینه های مربوط		۱۷۰۰۰۰۰۰	۱۷۰۰۰۰۰۰	۰	۰
۲	کارمزد و هزینه انتقال وجوه دولتی و سایر هزینه های بانکی و تعهدات		۷۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰	۰	۰
۳	تضمین شده وامها	جایزه اوراق قرضه نوسازی عباس آباد	۹۱۳۵۰۰۰	۹۱۳۵۰۰۰	۰	۰
۴		جایزه اوراق مشارکت	۱۶۳۰۰۰۰۰۰	۱۶۳۰۰۰۰۰۰	۰	۰
۵	ذخیره امور مناطق محروم رئیس جمهور - کارمزد وجوه اعطایی صندوق		۴۵۰۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰۰۰	۰	۰

بیشینه جاری: 1,630,000,000 : کمینه جاری: 700,000 جمع جاری: 2,567,513,500 جمع کل: 2,567,513,500

بیشینه عمرانی: 0 : کمینه عمرانی: 0 جمع عمرانی: 0

امکان مشاهده اطلاعات از طریق انتخاب سال مورد نظر در قسمت سال و سپس جستجو به دو حالت زیر امکانپذیر است.

(

سال ۸۳ لایحه

فهرست عناوین متفرقه:

شماره طب	عنوان
503000	سایر ردیفها
703000	بیش پرداخت ها

فهرست عناوین منتخب برای جستجو:

شماره ...	عنوان
601000	کارمزد و سود تضمین شده وامها

جستجو همه موارد چاپ

- عنوان مورد نظر را مشخص نمایید و با کلیک بر روی فلش با جهت به سمت چپ شماره عنوان مورد نظر به کادر «فهرست عناوین منتخب برای جستجو» منتقل می شود.
- اگر بخواهید عنوانی را از کادر انتخابی خارج کنید مثل حالت قبل آن را انتخاب کنید. با کلیک کردن روی فلش با جهت به سمت راست شماره عنوان انتخابی حذف خواهد شد.
- پس از انتخاب عناوین مورد نظر کلید جستجو را فشار دهید. با این عمل اطلاعات مربوط به این عناوین به صورت جدولی ارائه می شود.
- اگر عنوانی انتخاب نشده باشد با انتخاب کلید همه موارد اطلاعات تمامی عناوین ارائه خواهد شد.

(

- :

ابتدا قسمتی از عنوان مورد نظر را در کادر خالی تایپ کرده یا اگر می‌خواهید نتایج جستجو مربوط به محدوده خاصی از اطلاعات جاری یا عمرانی باشد، عدد را در کادر زیر وارد کرده و سپس کلید جستجو را انتخاب کنید.

عنوان :
زیر عنوان :
جستجو : پاک

(- :

کار با این قسمت نیز مثل بخش عنوان بوده که با وارد کردن قسمتی از زیرعنوان یا انتخاب محدوده مورد نظر و در نهایت با انتخاب کلید جستجو امکان پذیر است.

-

مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل برنامه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب دستگاه - برنامه
مقایسه اعتبار چند سال بر حسب امور - فصل برنامه

شخصها
بر حسب ریف های منفرد
بر حسب دستگاه - برنامه

نمایش بر اساس انتخاب عنوان مورد نظر

فهرست برنامه ها با رشد اعتبار بیش از یک در صد خاص
فهرست برنامه های اضافه و حذف شده به سال گذشته
نمودار تغییرات ریف های منفرد در یک دوره زمانی
فهرست رشد اعتبار فصول نسبت به گذشته
نمودار نسبت هر امور به کل امور
نمودار نسبت فصول به امر مربوطه
نمودار تغییرات یک امر به یک دوره زمانی
نمودار تغییرات یک فصل در یک دوره زمانی
نمودار تغییرات هر برنامه در یک دوره زمانی
فهرست رشد اعتبار دستگاههای بیش از یک در صد خاص
فهرست دستگاههای اضافه شده

سال	جمع کل	امور
قانون ۷۹	۰	امور اجتماعی
قانون ۷۹	۰	امور اقتصادی
قانون ۷۹	۰	امور دفاع ملی
قانون ۷۹	۰	امور عمومی
قانون ۷۹	۰	امور عمومی

335 تعداد رکورد

پیش نمایش گزارش
پیش نمایش گزارش

7%
Preview

تعداد صفحه

در این صفحه شاخصهایی که بصورت نمودارها و فهرست های قابل چاپ و انتقال (به اکثر محیطها مثل MICROSOFT EXCEL ، ADOBE ACROBAT) ، که قابلیت نمایش داده دارند لیست شده است.

برای ملاحظه هر شاخص بایستی یکبار روی آن کلیک کرد و سپس اطلاعات مورد نیاز هر شاخص را وارد نمود. هنگامی که محاسبه رشد یک بخش از اعتبارات یا فهرست برنامه ها یا

دستگاههای حذف یا اضافه شده در یک سال نسبت به سال دیگر مد نظر است بایستی دو سال مورد نظر را یک به یک و به ترتیب انتخاب کرد. دقت شود که ترتیب انتخاب سالها کاملا مهم است بخصوص زمانیکه فهرست برنامه‌های اضافه شده و حذف شده به سال گذشته مورد درخواست است.

اگر لایحه ۱۳۸۳ عنوان سال اول و قانون ۱۳۸۲ به عنوان سال دوم انتخاب شود، برنامه های اضافه شده در لایحه ۸۳ نسبت به قانون ۸۲ ارایه شود. در حالیکه وقتی قانون ۸۲ به عنوان سال اول و لایحه ۸۳ بعنوان سال دوم ارایه می شود فهرست، معرف برنامه هایی است که در قانون ۸۲ وجود داشته و در سال ۸۳ حذف شده است.

در مواردی که مشاهده بخشی از اعتبارات در طول زمان مثل اعتبارات یک فصل یا امور یا برنامه خاصی در طول زمان مورد سؤال است پس از انتخاب شاخص مربوطه، تنها انتخاب امور، فصل یا ... کافیست.

هم چنین برای مشاهده نسبت امور تنها انتخاب سال و برای مشاهده نسبت هر فصل در کل فصول هم انتخاب سال و هم انتخاب فصل یا امور مربوطه لازم است. گزارش مورد نظر بلافاصله بعد از تکمیل اطلاعات مورد نیاز در صفحه نمایش پایین صفحه ارایه می شود که می توان با انتخاب کلید «تمام صفحه» گزارش را بصورت تمام صفحه مشاهده کرد.

:

وقتی گزارش هر شاخص را بصورت تمام صفحه مشاهده کنید امکانات زیردر این صفحه در دسترس است:

۱- انتخاب بین نتایج حاصل از جستجو با کلیک روی دکمه (Select Experts) امکانپذیر است. با انتخاب این دکمه یک صفحه باز می شود که با انتخاب دکمه New می توان جستجوی جدیدی را بر روی نتایج انجام داده با انتخاب دکمه New می توان برخی از ستونهای جدول را انتخاب و گزینش را بر اساس شروطی در مورد ستون مورد انتخاب انجام داد.

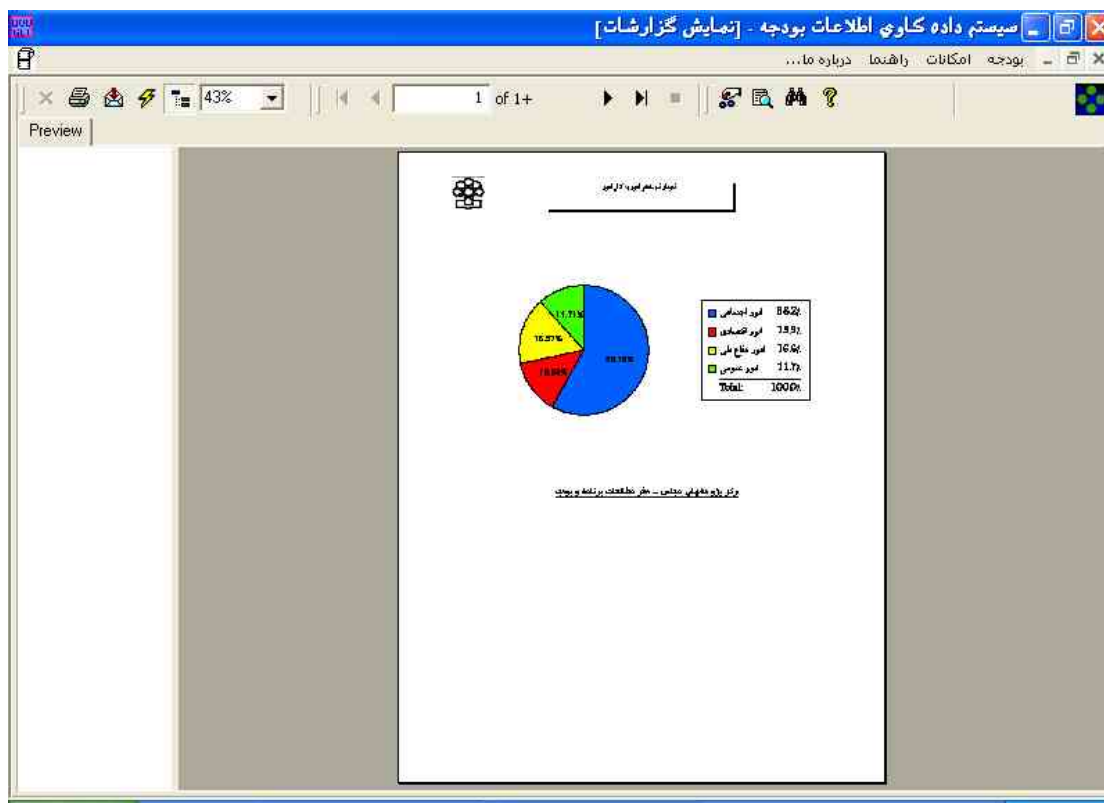
بعنوان مثال وقتی نرخ رشد اعتبارات برنامه ها در لایحه سال ۸۳ نسبت به قانون سال ۸۲ را روی صفحه مشاهده می کنیم برای انتخاب برنامه هایی که اعتبارات آنها در لایحه ۸۳ بزرگتر از یک مقدار خاص (مثلا ۶۳۸,۰۰۰,۰۰۰) است بایستی ابتدا دکمه Select Expert را انتخاب و روی دکمه New کلیک کرد. سپس ستون مربوط به اعتبارات لایحه ۸۳ (تحت عنوان اعتبارات سال اول) را انتخاب و شرط را تعیین و مقدار مورد نظر (۶۳۸,۰۰۰,۰۰۰) را مقابل آن تایپ و روی دکمه Add کلیک نمایید نتایج بلافاصله قابل رویت است.

: وقتی ستون حاوی حروف انتخاب می شود بایستی قید مورد نظر داخل علامت * قرار گیرد.

۲- کلیه گزارش ها قابل انتقال به سایر محیط های نمایش و ذخیره بصورت فرمتهای متعدد است این کار از طریق انتخاب دکمه Export Report عملی است. با کلیک این دکمه فهرستی برای انتخاب اسلوب و مکان ذخیره گزارش باز می شود. با تعیین فهرست و مکان ذخیره اطلاعات و کلیک بر روی دکمه ok انتقال داده ها صورت می پذیرد.

۳- امکان چاپ گزارش نیز از طریق انتخاب دکمه Print Report وجود دارد.

یک نمونه از گزارش تهیه شده را می توانید در این قسمت مشاهده نمایید .

()

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

منظور از طرح عمرانی مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که براساس مطالعات توجیهی فنی و اقتصادی و اجتماعی که توسط دستگاه اجرایی انجام می‌شود طی مدت معین و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف‌های برنامه توسعه پنجساله به صورت سرمایه‌گذاری ثابت یا مطالعه برای ایجاد دارایی سرمایه‌ای اجرا می‌گردد و منابع مورد نیاز اجرای آن از محل اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین می‌شود.

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) را می‌توان برحسب امور (امور عمومی، امور دفاعی، امور اجتماعی و امور اقتصادی) تقسیم‌بندی کرد. هر کدام از این امور به چندین فصل تقسیم می‌شوند و هر فصل خود شامل چندین برنامه و هر برنامه نیز شامل چندین طرح است که مسئولیت اجرای طرح‌ها بر عهده شرکت‌های دولتی، وزارتخانه‌ها و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی است. از پیوست اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست شماره ۱) می‌توان به اطلاعاتی از قبیل عنوان طرح، کد دستگاه اجرایی طرح، عنوان دستگاه اجرایی طرح، ویژگی، سال شروع طرح، سال اتمام طرح پرداخت‌های سال‌های قبل، مصوب سال قبل، برآورد سال مورد مطالعه، برآورد سال‌های بعد و جمع کل اعتبار طرح دست یافت.

همان گونه که ذکر شد هر یک از برنامه‌ها از چند طرح تشکیل شده‌اند، برای مثال برنامه تجهیز و ساماندهی ناجا، برنامه پنجاهم از فصل ششم با کد ۱۰۶۵۰ دارای ۱۶ طرح است که شماره‌های آن به ترتیب عبارت است از: ۱۰۶۵۰۲۰۱ تجهیز و ساماندهی اماکن ناجا، ۱۰۶۵۰۲۰۲ تجهیز و ساماندهی کلانتری‌های پاسگاه‌های انتظامی و ...

جمع اعتبارات عمرانی ۱۶ طرح مذکور ۸۴۹,۵۰۰,۰۰۰ هزار ریال و برابر با اعتبار در نظر گرفته شده برای برنامه ۱۰۶۵۰ در جدول دستگاه برنامه در قسمت اعتبارات است.

بنابراین می‌توان گفت پیوست اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در واقع اطلاعات تفصیلی و مشروح طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی است که در جدول مزبور آمده است. در سند اصلی بودجه جدولی با عنوان «اعتبارات برحسب دستگاه - برنامه» وجود دارد که اعتبارات دستگاه‌ها و ردیف‌ها به تفکیک اعتبارات هزینه‌ای (به تفکیک ۷ فصل هزینه) و اعتبارات تملک

دارایی‌های سرمایه‌ای (برای سال ۱۳۸۱ به تفکیک ۷ فصل هزینه) ارائه شده‌اند. جمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای هر دستگاه بابت یک برنامه خاص در این قسمت برابر با جمع اعتبارات طرح‌هایی است که دستگاه خاص (در پیوست شماره ۱) عهده‌دار انجام آن است. برای مثال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (کد ۱۱۴۰۰۰) در سال ۱۳۸۱ بابت برنامه گسترش فرهنگ و هنر (کد ۳۰۲۰۲) مبلغ ۲۱,۵۴۰,۰۰۰ هزار ریال از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استفاده می‌کند (جدول اعتبارات برحسب دستگاه و برنامه). رقم متناظر در پیوست شماره ۱ همان جمع اعتبارات مربوط به ۴ طرح مختلف است که مسئولیت اجرایی آن با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تحت برنامه گسترش فرهنگ و هنر (کد ۳۰۲۰۲۰۰۰) درج شده است. ارتباط طرح‌ها با اعتبارات دستگاه‌ها از طریق کد دستگاه است که در هر طرح کد دستگاه مجری طرح نیز ذکر می‌شود.

:
.

• پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ کل کشور شامل اعتبارات عمرانی ردیف‌های متفرقه و طرح‌های عمرانی ملی برحسب فصل و برنامه و طرح است. در قانون بودجه سال ۱۳۸۱ این پیوست شامل فهرست و اعتبار طرح‌های جدید ملی و سایر طرح‌های ملی است که برحسب فصل و برنامه و طرح (به تفکیک ۷ فصل هزینه) ذکر شده‌اند. در پیوست شماره ۱ قانون بودجه ۱۳۸۲ و لایحه بودجه ۱۳۸۳ طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً برحسب فصل برنامه و طرح نشان داده شده است.

- اطلاعات کلیه طرح‌های عمرانی در یک سال مشخص
- دستیابی به کلیه طرح‌هایی که در سال معین شروع و یا خاتمه می‌یابند

- دستیابی به کلیه طرح‌های مربوط به امور - فصل و برنامه مشخص
- میزان کل اعتبار تعیین شده برای هر طرح
- امکان دستیابی به طرح مشخص
- امکان دستیابی به طرح‌هایی که توسط یک دستگاه به اجرا در می‌آیند

اطلاعات مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (طرح‌های عمرانی) از طریق انتخاب دکمه طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در صفحه اول نرم‌افزار قابل دستیابی است .

قسمت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) دارای دو صفحه جستجو و صفحه شاخصها و مقایسات است.

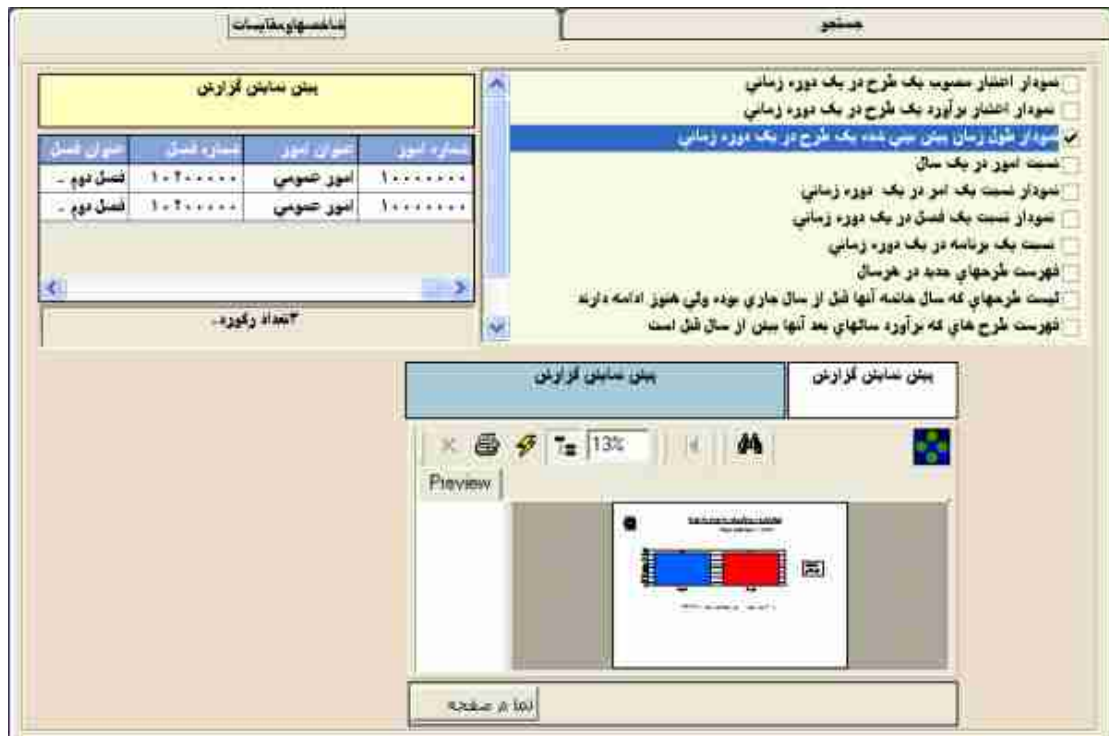
« » -

در این صفحه جدول اطلاعات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به طور کامل قابل دستیابی است همچنین امکاناتی برای جستجو در نظر گرفته شده است.

با انتخاب سال می‌توان کل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن سال را مشاهده کرد. همچنین امکان جستجو بر اساس طرح‌های جدید، طرح‌هایی که در سال معین شروع و یا خاتمه یافته است یا این که سال شروع و خاتمه آن‌ها بین دو سال معین است نیز وجود دارد.

همچنین امکان جستجو بر اساس عنوان امور، فصل، برنامه و نام دستگاه اجرایی تعبیه شده است. امکان یافتن اطلاعات به صورت ساختار درختی نیز وجود دارد. بدین صورت که با انتخاب سال و امور مورد نظر، فهرست برنامه‌های ذیل امور و سپس طرح‌های عمرانی مربوط به امور قابل دسترسی خواهد بود. در قسمت پایین صفحه نیز جمع پرداخت‌های سال‌های قبل، مصوب دو سال قبل، برآورد سال قبل و همچنین برآورد سال‌های بعد و جمع کل برای گزینه یا گزینه‌های انتخاب شده نمایش داده می‌شود. همچنین با کلیک بر روی دکمه علامت دست می‌توان ۷ فصل هزینه (در صورت وجود) را نیز مشاهده کرد. همچنین امکان انتقال موارد جستجو شده به Excel و چاپ نیز وجود دارد.

« » -

با کلیک بر روی زیر صفحه شاخصها و مقایسات، اطلاعات صفحه بعد قابل دسترسی است. در نیمه راست بالای این زیر صفحه عناوین صفحه بعد ظاهر خواهند شد.

- نمودار اعتبار مصوب یک طرح در یک دوره زمانی
- نمودار برآورد اعتبار یک طرح در یک دوره زمانی
- نمودار طول زمان پیش‌بینی شده یک طرح در یک دوره زمانی
- نسبت امور در یک سال

- نمودار نسبت یک امور در یک دوره زمانی
- نمودار نسبت یک فصل در یک دوره زمانی
- نمودار نسبت یک برنامه در یک دوره زمانی
- فهرست طرح‌های جدید در هر سال
- لیست طرح‌هایی که سال خاتمه آن‌ها قبل از سال جاری بوده ولی هنوز ادامه دارند.
- فهرست طرح‌هایی که برآورد سال‌های بعد آن‌ها بیش از سال قبل است.
- فهرست طرح‌هایی که سال خاتمه آن‌ها قبل از سال فعلی بوده ولی مجدد برای آن‌ها اعتبار پیش‌بینی شده.
- فهرست طرح‌هایی که خاتمه یافته ولی در پیوست آن سال نیامده است.
- فهرست طرح‌هایی که برآورد سال‌های بعد آن‌ها بیش از عدد درج شده در سال قبل است.
- نمودار برآورد اعتبار عمرانی یک دستگاه در یک دوره زمانی
- فهرست طرح‌هایی که طول زمان اجرا پیش‌بینی شده برای آن‌ها نسبت به سال قبل افزایش یافته
- برآورد کل هزینه یک طرح در یک دوره زمانی.

برای دستیابی به اطلاعات هر کدام از این عناوین کافی است عنوان مورد نظر انتخاب شود. برای محاسبه هر یک از شاخص‌ها تعیین مولفه‌های خاص آن ضرورت دارد. برای مثال اگر نمودار نسبت یک فصل در یک دوره زمانی مد نظر باشد. پس از انتخاب شاخص مزبور، فصول اعتبارات نمایش داده خواهد شد. با انتخاب فصل مورد نظر، نمودار مزبور برای سالهایی که داده‌های آن در سیستم وجود دارد قابل دسترسی خواهد بود.

قابل ذکر است که در هر مورد جدولی که نمودار بر اساس آن نمایش داده شده نیز در دسترس است.

پیوست شماره (۲) سند اصلی بودجه کل کشور به بودجه استانی اختصاص دارد که در آن اطلاعات مربوط به دریافتی ها و پرداختی های استانی (در مقاطع مختلف اطلاعاتی) ارائه شده است. نحوه ارائه اطلاعات در لوایح و قوانین بودجه کل کشور در سالهای مختلف متغیر است. بخشی از این تغییرات ناشی از قوانین خاص (مانند فصل هزینه - درآمد استانی در برنامه سوم) است و برخی تغییراتی ناشی از عدم وجود رویه های خاص در ارتباط با نحوه گزارش مقاطع اطلاعاتی مختلف است. با توجه به بررسی به عمل آمده در نهایت تصمیم گرفته شد که در رابطه با بودجه استانی در سیستم داده کاوی اطلاعات بودجه بر روی جدول خلاصه بودجه استانها (در برخی سالها به نام جدول « تمرکز شود. اطلاعات زیر در این جدول وجود دارد:

-
-
-
-
-

لازم به ذکر است که اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای مربوط به طرحهای عمرانی استانی، به تفکیک فصول در جدول اعتبارات بر حسب امور، فصل و برنامه درج می گردد.

با توجه به اینکه در قسمت بودجه استانی فقط جدول کلان آورده شده انواع گزارشهای لازم در این قسمت پیش بینی گردیده است. برای نمایش گزارشات ابتدا سال یا سالهای موردنظر را انتخاب کنید،

سپس استان یا استانها را انتخاب کنید. لازم به ذکر است همانند کنترل‌های Windows می‌توانید با نگهداشتن کلید Ctrl چند سال یا استان را انتخاب کنید. ضمناً با کلید «پاک» انتخاب‌ها پاک شده و با کلید «همه موارد کلیه» گزینه‌ها انتخاب می‌شوند. سپس نوع گزارش را تعیین کرده جستجو را بزنید. پیش‌نمایش گزارش در صفحه پایین نشان داده می‌شود که با زدن کلید تمام صفحه گزارش را ملاحظه می‌کنید.

لیست اطلاعات

ردیف	نام استان	سال	برداختها - هزینه
۳۰	مرکزی	۸۲ قانون	۸۶۲۷۸۰۰۶۹
۳۰	مرکزی	۸۲ لایحه	۷۹۹۹۰۸۰۶۹
۳۰	مرکزی	۸۱ قانون	۶۶۲۴۶۰۶۷۱
۳۰	مرکزی	۸۱ لایحه	۷۱۸۵۶۹۶۷۱
۳۰	مرکزی	۸۰ قانون	۴۹۲۴۷۵۶۷۳
۳۰	مرکزی	۸۰ لایحه	۴۸۲۴۳۲۹۷۳
۳۰	مرکزی	۷۹ قانون	۴۷۰۵۱۶۱۹۵
۳۰	مرکزی	۷۸ قانون	۳۶۲۷۱۸۶۹۷
۳۰	مرکزی	۷۷ قانون	۳۱۸۷۰۸۳۸۳
۳۰	مرکزی	۷۶ قانون	۲۱۱۵۱۳۷۵
۳۰	مرکزی	۷۵ قانون	۱۳۲۳۲۰۹۷۷
۳۳	مرکزی	۷۴ قانون	۱۱۸۳۵۰۲۰۱

گزارش از عملکرد استانی

استان: استان
 سال: سال

نوع گزارشات: نوع گزارشات

پیش‌نمایش گزارش:

تعداد روزه: 12
 تعداد صفحه: 10

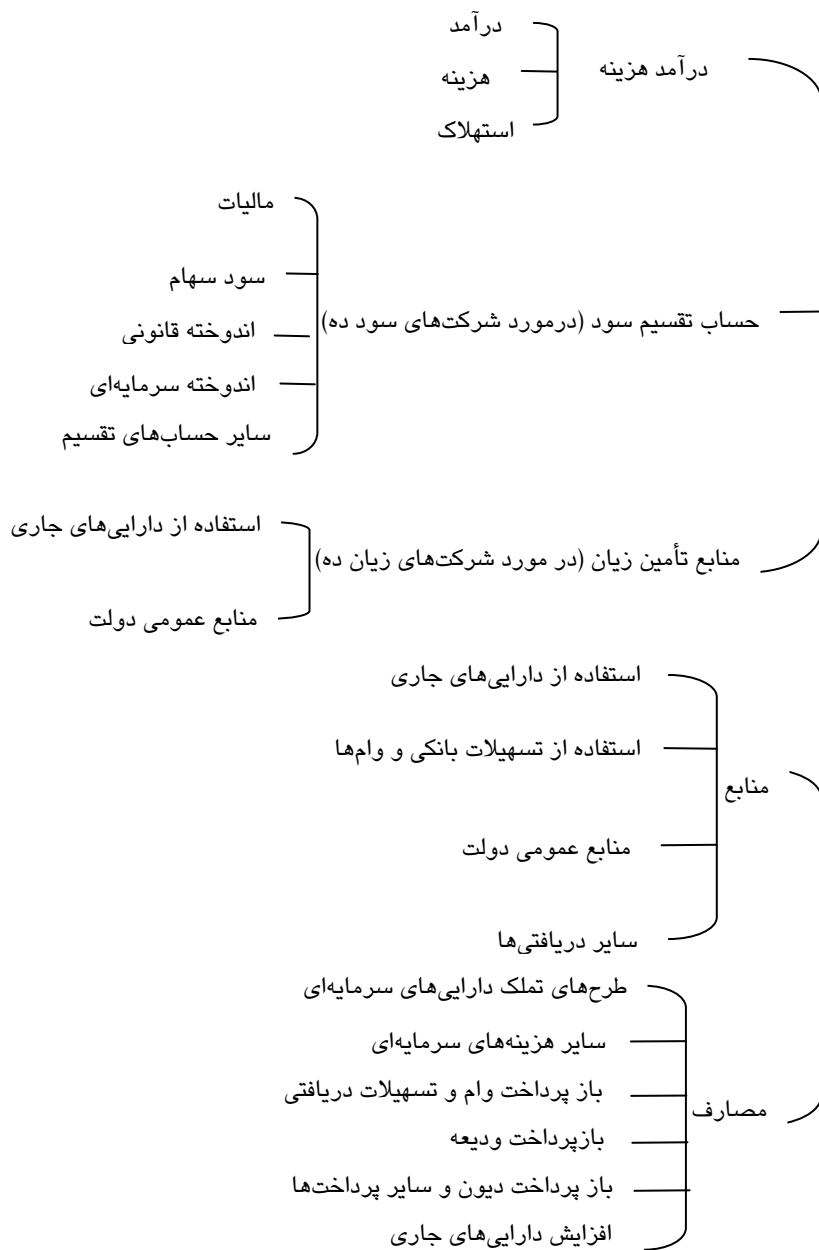
-
-
-
-
-
-

براساس مفاد قانون محاسبات عمومی بودجه کل کشور شامل بودجه شرکت‌های دولتی نیز می‌شود و لذا بودجه این شرکت‌ها در قسمت جداگانه‌ای (قسمت ششم و در سال‌های اخیر پیوست شماره ۳) در قانون بودجه کشور باید همراه آن ارائه می‌شود. این شرکت‌ها براساس قانون یا مجوزهای قانونی تشکیل شده و دارای ارکان و اساسنامه خاص خود هستند و چگونگی حضور و تغییر تعداد آن‌ها در بودجه روشن نیست. به رغم این امر، حجم بودجه این شرکت‌ها همواره بیش از ۶۰ درصد بودجه کل کشور بوده است.

شمای کلی اطلاعات مالی مربوط به شرکت‌ها در نمودار یک (صفحه بعد) نمایش داده شده است. بودجه عملیات جاری شرکت‌های دولتی شامل درآمدها و هزینه‌ها است که در نهایت منتهی به سود و زیان می‌شود. اگر نتیجه عملیات شرکت منتهی به سود شود مشمول پرداخت مالیات و نیز پرداخت سود سهام می‌گردد (معادل ۱۰ درصد سود براساس ماده ۹۰ قانون تجارت) که به صاحبان سهام که عمدتاً دولت است پرداخت می‌شود همچنین معادل ده درصد سود (براساس ماده ۱۳۵ قانون محاسبات عمومی) مشمول اندوخته قانونی می‌گردد تا زمانی که انباشته آن معادل سرمایه ثبت شده گردد. در چنین حالتی مابقی در حساب‌های اندوخته سرمایه‌ای نگهداری می‌شود تا از محل آن سرمایه‌گذاری صورت گیرد.

در صورتی که نتیجه عملیات شرکت منتهی به زیان شود زیان ابتدا از محل ذخایر استهلاک جبران می‌شود و در صورت عدم تکافو از محل کاهش دارایی‌های جاری تامین می‌شود و در نهایت (به صورت کمک زیان) از محل اعتبارات هزینه‌ای بودجه عمومی دولت جبران می‌شود.

بودجه سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی شامل منابع و مصارف است که در نهایت منتهی به افزایش یا کاهش دارایی‌های جاری می‌شود. تراز نهایی منابع و مصارف سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی ممکن است به صورت مثبت (افزایش دارایی‌های جاری) یا منفی (کاهش دارایی‌های جاری) ظاهر شود.

بودجه شرکت‌های دولتی هم با درآمدهای بودجه عمومی دولت و هم با مصارف بودجه عمومی دولت در ارتباط است.

مالیات دریافتی از شرکت‌های دولتی به درآمدهای بودجه عمومی دولت (مالیات بر اشخاص حقوقی دولتی - جز اول از بند اول از بخش اول درآمدهای دولتی) واریز می‌شود. همچنین سود سهام شرکت‌های دولتی نیز به درآمدهای بودجه عمومی (سود سهام شرکت‌های دولتی - بند اول از بخش چهارم درآمدهای دولت) واریز می‌شود.

قاعدتاً ارقام درج شده در حساب تقسیم سود بودجه شرکت‌های دولتی بابت مالیات و سود سهام باید با یک سال تأخیر در بخش درآمدهای بودجه عمومی درج گردد. به عنوان مثال در لایحه

بودجه سال ۱۳۸۱ برآورد شده است که شرکت سهامی کشت و صنعت جیرفت ۲۹ میلیون ریال مالیات (کد شماره ۱۱۰۱۰۷) و ۴۴۱ میلیون ریال سود سهام (کد شماره ۴۱۰۳۵۰) به دولت بپردازد. این ارقام در واقع پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۸۱ شرکت مزبور است که در پیوست شماره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ (بودجه شرکت‌های دولتی) در کد شماره (۲۰۳۰۰۰) درج شده است. از این رو ارقام مالیات و سود سهام شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۸۱ در برآورد درآمدهای بودجه عمومی دولت برای سال ۱۳۸۲ درج می‌گردد (ناگفته نماند که این رابطه منطقی در اکثر موارد برقرار نیست، ضمن آنکه با تصویب برخی تبصره‌ها عملاً مالیات یا سود سهام مورد اشاره در همانسال بودجه ای مربوط به خزانه واریز می‌شود).

از طرف دیگر، بودجه شرکت‌های دولتی با مصارف بودجه عمومی دولت در ارتباط است. این ارتباط ناشی از پرداخت‌های دولت بابت کمک زیان و طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای است. در بودجه شرکت‌های دولتی این پرداخت‌ها در دو سر فصل منابع تأمین زیان (منابع عمومی دولت) و هزینه‌های سرمایه‌ای (طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای - سهم از منابع عمومی دولت) در دسترس است. برای ردیابی این ارقام در بودجه عمومی دولت باید به جدول هزینه‌ها و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی برحسب دستگاه - برنامه مراجعه نمود. در صفحات پایانی این جدول شرکت‌های دولتی دریافت کننده این اعتبار به تفکیک و با همان شماره طبقه‌بندی که در پیوست بودجه شرکت‌های دولتی آمده‌اند، مشخص شده‌اند. به عنوان مثال در سال ۱۳۸۲ برآورد شده که سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران (به شماره طبقه‌بندی ۲۰۰۱۰۰) مبلغ ۱۰۶ میلیارد ریال از دولت کمک زیان دریافت کند، با مراجعه به جدول بخش «ب» قسمت چهارم سند اصلی بودجه سال ۱۳۸۲ ملاحظه می‌شود این مبلغ در سه برنامه (بیمه‌های اجتماعی کارمندان، نظارت بر امور بازرگانی و تنظیم بازار کالاهای اساسی و مواد غذایی) قابل پرداخت است.

•

این مؤسسات مانند شرکت‌های دولتی هستند و به صورت بازرگانی اداره می‌شوند، اما بدلیل آنکه سرمایه دولت در آنها در قالب سهام تأمین نشده عملاً حساب تقسیم سود ندارند. یعنی اگر نتیجه عملیات مؤسسه منتهی به سود گردد مازاد ایجاد شده صرفاً با تصویب تبصره ضمن لایحه بودجه به درآمد عمومی دولت واریز می‌گردد و در صورت حصول زیان از محل ذخایر قانونی با تصویب مراجع ذیربط تأمین می‌شود. در شرایط کنونی این مؤسسات عبارتند از: سازمان بنادر و کشتیرانی ایران، سازمان صنایع دفاع. به استناد ماده ۱۳۰ قانون محاسبات عمومی کشور (مصوب ۱۳۶۶)، «مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت باید ظرف مدت یک سال شکل حقوقی خود را به شرکت سهامی دولتی تغییر دهند در غیر این صورت مؤسسه دولتی تلقی می‌گردند و تابع مقررات عمومی دولت در مورد مؤسسات دولتی خواهند بود) اما تاکنون این حکم قانونی اجرا نشده است.^۱

۱. لازم به ذکر است که به موجب بند «ج» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور، دولت مکلف بوده است ۳ مؤسسه انتفاعی وابسته به دولت را لغایت مرداد ماه ۱۳۸۱ تبدیل به شرکت مادر تخصصی کرده و اساسنامه آن‌ها را به تصویب هیأت دولت برساند. اما تاکنون فقط اساسنامه سازمان صنایع ملی ایران به تصویب رسیده است و به همین دلیل در پیوست شماره ۲ سند

در سند اصلی بودجه سال ۱۳۸۲ خلاصه منابع و مصارف بودجه مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در جدولی درج شده است. اطلاعات تفصیلی و مشروح بودجه مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در قالب پیوست شماره ۳ سند بودجه (بودجه شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها) ارائه می‌شود.

در سیستم داده کاری اطلاعات بودجه، اطلاعات مربوط به این مؤسسات نیز در کنار شرکت‌ها و به صورت جداگانه ذکر گردیده است.

• ساختار اصلی این بخش از بودجه در سال‌های گذشته تا سال ۱۳۸۲ بدین صورت بود که شرکت‌ها به سه گروه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت تقسیم می‌شدند و فارغ از آن که سود ده یا زیان ده هستند و نوع فعالیت آن‌ها چه ارتباطی با هم دارد در کنار یکدیگر قرار گرفته و یک ساختار کلی و ثابت برای تمامی شرکت‌ها (شامل ۴۲ قلم اطلاعاتی در قالب دو سر فصل حساب‌های جاری و حساب‌های سرمایه‌ای) وجود داشت.

تا سال ۱۳۸۰ بودجه شرکت‌های دولتی در قسمت ششم لایحه بودجه ارائه می‌شد اما از سال ۱۳۸۱ از سند اصلی بودجه جدا شده و تحت عنوان پیوست شماره ۳ ارائه شده است. از سال ۱۳۸۲ نیز تغییرات عمده‌ای در نحوه گزارش اطلاعات این قسمت بودجه بوجود آمد. بدین صورت که شرکت‌ها بر مبنای زیان ده یا سود ده بودن تفکیک شده و در ضمن شرکت‌های هم گروه در یک طبقه قرار گرفتند (مثل امور بازرگانی، امور کشاورزی، امور صنایع، شرکت‌های برق منطقه‌ای و...). تا سال ۱۳۸۲ حساب‌های جاری (درآمد- هزینه)، (حساب تقسیم سود- منابع تأمین زیان) حساب‌های سرمایه‌ای (منابع)؛ (مصارف) در تمامی شرکت‌ها یکسان ارائه می‌شد. اما از این سال به بعد در بخش حساب‌های جاری فیلدهای درآمد و هزینه بسته به نوع شرکت‌ها فرق می‌کند. برای مثال در مورد شرکت‌های امور انرژی درآمد در قالب درآمد اصلی و سایر درآمدها و هزینه‌ها در قالب هزینه تولیدی و هزینه غیرتولیدی طبقه‌بندی شده‌اند اما در بخش شرکت‌های بیمه درآمدها به سه گروه معاملات بیمه، سرمایه‌گذاری و متفرقه و هزینه‌ها به دو بخش هزینه‌های بیمه‌گری و سایر تبدیل شده است و در گروه بانک‌ها درآمدها به درآمد مشاع و غیر مشاع و هزینه‌ها به هزینه‌های عملیاتی و غیرعملیاتی و اداری تقسیم شده است.

در ضمن از سال ۱۳۸۲ با تفکیک شرکت‌ها به دو گروه سود ده و زیان ده در گزارش ارقام بودجه گروه شرکت‌های سود ده، اقلام حساب‌های تأمین زیان وجود ندارد همچنین در مورد شرکت‌های زیان ده اقلام مربوط به حساب تقسیم سود منظور نمی‌شوند.

بودجه سال ۱۳۸۲، این مؤسسه به عنوان یک شرکت دولتی منظور و برای آن سود سهام و مالیات محاسبه شده است. اما به جای انتقال نام و بودجه آن به بودجه شرکت‌های دولتی، بودجه آن اشتباهاً و به روال سال‌های قبل به همراه بودجه در مؤسسه انتفاعی وابسته به دولت در ذیل سر فصل مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت درج شده است.

نکته مهم دیگر این که در سال ۱۳۸۲ برای اولین بار بودجه شرکت‌ها در حال واگذاری (موضوع بند «ج» ماده ۴ قانون برنامه سوم توسعه) از دیگر شرکت‌ها جدا شده و در جمع کل بودجه منظور نشده است.

■

•

•

•

•

•

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

•

•

•

•

EXCEL

اطلاعات مربوط به شرکت‌های دولتی از طریق کلید «بودجه شرکت‌های دولتی» در صفحه اول قابل دسترسی است.

اطلاعات مرتبط با بودجه شرکت‌های دولتی در دو صفحه نمایش اطلاعات و صفحه جستجو و مقایسه شرکت‌های در دسترس است.

« - »

در صفحه نمایش اطلاعات و جستجو امکانات گوناگون تعبیه شده که دسترسی به اطلاعات مورد نظر را تسهیل می‌کند.

مشارف	مبالغ	مبالغ مابین و بیان	حساب تقسیم سود	حسابات جاری	مبایض کلی
تراز صحت مورد به					
۱-	۱,۳۱۹,۳۹۳	۱۸۳,۸۵۶,۵۶۹	۱۸۲,۵۳۷,۲۷۵	شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای تهران	۲۱۰۰۰۰
۲۴	۲۹,۶۰۳,۸۰۹	۹۳,۱۶۳,۰۱۷	۱۲۲,۰۶۸,۸۲۵	شرکت سهامی موزون آب منطقه ای قزوین	۲۱۰۵۰۰
۲۴	۲۶,۳۱۶,۸۸۴	۷۵,۱۲۹,۳۹۸	۹۹,۴۴۶,۳۸۲	شرکت سهامی موزون آب منطقه ای سنجن	۲۱۱۰۰۰
۲۳	۱۱,۴۶۲,۹۱۰	۶۰,۹۸۰,۸۳۱	۳۹,۷۱۷,۹۲۱	شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای بزمجان	۲۱۱۵۰۰
۳	۳,۶۶۲,۱۶۶	۳۹,۵۹۲,۳۶۸	۳۷,۶۰۰,۰۵۲	شرکت سهامی آب منطقه ای غرب	۲۱۲۵۰۰
۶-	۶,۰۹۸,۳۹۳	۷۰,۱۳۲,۶۲۸	۶۶,۳۹۴,۰۴۶	شرکت سهامی آب منطقه ای کرمان	۲۱۳۰۰۰
جمع کل					
تعداد	۱۴				

استفاده کننده می‌تواند از طریق ساختار درختی ابتدا سال مورد نظر را انتخاب و سپس با استفاده از طبقه‌بندی شرکت‌ها براساس امور (که به سال‌های قبل از ۱۳۸۲ نیز تسری داده شده است) به اطلاعات شرکت مورد نظر خود دسترسی پیدا کند.

برای مثال اگر قانون سال ۱۳۸۲ انتخاب شود تمامی ۶۴۰ مورد ردیف بودجه‌ای را براساس امور مختلف لیست می‌کند، حال اگر یکی از امور انتخاب شود برای نمونه آموزش و پرورش، ۱۰ مورد شرکت‌های مربوط به آن امور را لیست می‌کند. حتی اگر کاربر خواهان اطلاعات فقط یک شرکت باشد کافی است روی نام آن شرکت کلیک کند تا فقط اطلاعات آن شرکت نمایش داده شود.

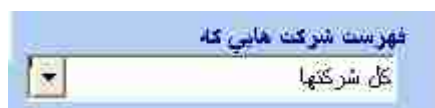
اطلاعات مربوط به مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها نیز به تفکیک از این طریق قابل دسترسی است.

در روش دوم جستجو امکان مشاهده اطلاعات از طریق انتخاب سال مورد نظر در قسمتی که فهرست سالها را نمایش می دهد و سپس انتخاب عنوان امور از قسمتی که عناوین موجود را لیست می کند، نیز وجود دارد.

برای مثال اگر سال ۱۳۸۱ انتخاب شود تمامی ۶۷۶ مورد ردیف بودجه‌ای را براساس امور مختلف لیست می کند حال اگر در عنوان امور برای مثال امور آب انتخاب شود تعداد ۱۴ شرکت مربوطه فهرست می شود.

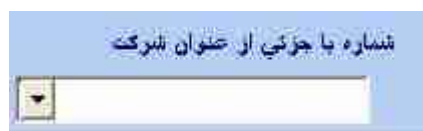
تعدادی شاخص به برنامه معرفی شده است که استفاده کننده را قادر می سازد به برخی اطلاعات مهم سریعاً دسترسی پیدا کند این شاخص‌ها عبارت است از: سود، زیان، مالیات، سود سهم دولت، وام خارجی، تسهیلات بانکی، تأمین زیان از محل درآمد عمومی و استفاده از درآمد عمومی جهت انجام طرح‌های عمرانی.

دسترسی به فهرست شرکت‌ها، براساس شاخص‌های مزبور از طریق انتخاب عنوان مورد نظر در لیست مربوطه (مطابق شکل زیر) امکان پذیر است .

به عنوان مثال اگر فرد بخواهد فهرست کلیه شرکت‌هایی که در سال ۱۳۸۲ سود ده هستند را ببیند کافی است اول سال ۱۳۸۲ و بعد در قسمت مزبور لیست شرکت‌هایی که سود می دهند را انتخاب کند. پس از انجام این کار در قسمت نمایش اطلاعات فهرست کلیه شرکت‌های سود ده (شامل بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت) نمایش داده خواهد شد. تعداد این شرکت‌ها نیز در زیر قسمت نمایش نشان داده شده است (۲۸۸ شرکت).

در صورتی که کاربر اطلاعات کافی در مورد نام شرکت یا اموری که در آن فعالیت می کند را نداند می تواند از طریق وارد کردن شماره طبقه بندی یا بخشی از نام شرکت که در آن فعالیت می کند، در قسمت مربوط به آن (مطابق شکل زیر) به اطلاعات مورد نظر دست یابد.

: با توجه به زیاد بودن تعداد فیلدهای اطلاعاتی مربوط به هر شرکت توصیه می‌شود استفاده کننده در قسمت مربوطه (مطابق شکل زیر)

ابتدا فیلدهای اطلاعاتی مورد نظر خود را انتخاب و سپس به جستجو پردازد. فیلدهایی که مربع سمت راست آنها علامت ✓ خورده است نمایش داده می‌شود.

- با دوبار کلیک بر روی عنوان هر یک از اقلام نمایش داده شده، ارقام از کوچک به بزرگ مرتب خواهد شد. به عنوان مثال اگر در نتیجه جستجوی قبلی بر روی گزینه درآمد در جدول کلیک کنیم آن گاه شرکت‌های سودده بر اساس کمترین میزان درآمد تا بیشترین مقدار درآمد مرتب خواهند شد.
- وقتی روی ستونی کلیک کنید جمع ارقام آن ستون نمایش داده می‌شود (لازم به ذکر است که اقلامی که دو بار منظور شده‌اند از این اقلام کسر می‌گردد).
- در پایین صفحه تعداد جواب یا تعداد شرکت‌های مربوط به جستجوی انجام شده را که فهرست شده است ، مشاهده خواهید کرد.
- برای سهولت تشخیص شرکت‌های سودده از زیانده شرکت‌های سودده به رنگ سبز نمایش داده شده‌اند و شرکت‌هایی که دارای طرح عمرانی هستند به رنگ زرد.
- در صورت کلیک روی شماره شرکت‌هایی که دارای طرح عمرانی هستند (زرد رنگ‌ها) فهرست و کلیه اطلاعات مربوط به طرح‌های عمرانی که شرکت مزبور دستگاه اجرایی آن‌ها است در صفحه دیگری نمایش داده خواهد شد. (در برخی موارد به رغم استفاده شرکت از درآمد عمومی جهت انجام طرح‌های عمرانی در پیوست شماره ۲، طرحی که شرکت مزبور دستگاه اجرایی آن باشد مشخص نشده است).

شماره طرحهای مربوطه به شرکت شماره ۲۱۹۶۰۰ در ۸۲ قانون

نام شرکت	نام طرح	شماره طرح	نوع طرح	سال شروع	سال پایان	مبلغ کل	مبلغ باقی مانده
شرکت سهامی کب منطقه این وز	ساختن شبکه و شبکه اینترنت	۲۰۲۰۱۶۱۰	ساخت	۸۲	۷۶	۳۵۰۹۲۰۰۰	۳۵۲۲۱۰۰۰
	ساختن سد بزرگ طس	۲۰۲۰۱۶۱۷	ساخت	۸۲	۷۷	۳۱۳۵۰۰۰۰	۳۱۳۵۰۰۰۰
	انرژی به شهرهای بزرگ و اردکان و	۲۰۲۰۳۴۷۲	ساخت	۸۲	۷۲	۳۱۲۲۳۰۰۰	-
	انرژی به طس	۲۰۲۰۳۴۳۳	ساخت	۸۲	۸۲	۸۰۰۰۰۰۰۰	-
	مطالعه و اجرای طرحهای بند	۲۰۲۰۹۶۱۵	ساخت	۸۲	۷۳	۹۵۲۱۰۰۰	۹۷۳۴۰۰۰
	تأمین و تجهیز شبکه های انتقال انرژی	۲۰۲۰۹۶۲۱	ساخت	۸۲	۷۴	۳۸۸۸۱۰۰	۳۸۸۹۰۰۰
مطالعه توسعه منابع آب در محدوده	۲۰۲۱۰۴۳۱	ساخت	۸۲	۷۳	۲۳۱۵۰۰۰	۵۴۱۰۰۰۰	

- با فشار دادن در دکمه Excel امکان ارسال اطلاعات به Excel و چاپ اطلاعات وجود دارد.

« - »

مقایسه شرکتها چک سال

سالها

فیلدهای مورد نظر برای مقایسه را انتخاب نمایید .

شماره یا بخشی از نام شرکت که مقایسه بین آنها مورد نظر است.

سالها: ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶

فیلدها: نام شرکت، درآمد، سود، هزینه

شماره شرکت	نام شرکت در ۸۲	درآمد در ۸۲	درآمد در ۸۱	درآمد در ۸۰
۲۰۰۸۰۰	سازمان مرکزی تهران	۳۷,۱۹۵,۵۰۰	۳۲,۶۳۸,۱۰۰	۳۱,۵۲۳,۰۰۰
۲۰۰۱۰۱	سازمان مرکزی تهران	۰	۰	۰
۲۰۰۵۰۰	بانک کشاورزی ایران	۵,۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۳,۸۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۱۳۹,۸۵۰,۰۰۰
۲۰۰۵۰۵	مستوفی بیمه محصولات	۳۵۴,۵۳۴,۰۰۰	۲۰۱,۳۸۹,۰۰۰	۲۷۴,۱۱۰,۰۰۰
۲۰۰۵۰۶	مستوفی بیمه محصولات	۰	۰	۰
۲۰۰۰۰۰	شرکت سهامی کشاورزی و	۹۹,۴۳۸,۰۰۰	۱۱۹,۳۷۷,۰۰۰	۷۳,۹۱۳,۰۰۰

- در صفحه مقایسه شرکتها این امکان وجود دارد که کاربر اقلام مورد نظر و سپس سالهای مختلف را انتخاب کرده و در کنار هم مشاهده کند. برای مثال کفایت در قسمت سالها، سالهای ۱۳۸۱، ۱۳۸۰ انتخاب و در قسمت فیلدها اقلام بودجه‌ای، نام شرکت و درآمد تعیین شود با کلیک روی دکمه جستجو لیست ۶۱۰ شرکت با درآمدهای سالهای منتخب فهرست می‌شود.

:	
<p>: سیستم داده‌کاوی اطلاعات بودجه کل کشور (سداب)؛ راهنمای نرم‌افزار لوح بودجه ۱۳۸۳</p>	
:	:
نگاررستگار، رضا دехدایی، هنگامه کمالی	مطالعات برنامه و بودجه دکتر محمد قاسمی
:	
۱. راهنمای نرم‌افزار بودجه (Manual on Budget Software)	
:	
۱. بودجه‌ریزی در ایران (مسائل و چالش‌ها)، دفتر مطالعات برنامه و بودجه، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۱.	
۲. لوح بودجه، ویرایش سوم.	